

Biuletyn

ISSN 2719-5147

informacyjny

7-8/2024

Ekoschematy i warunkowość

Płatność dla małych gospodarstw

Pieniądze na inwestycje chroniące przed ASF

200 tys. zł dla młodego rolnika

**Dofinansowanie na inwestycje leśne
i zadrzewieniowe**

Dni Konia Arabskiego 2024

DOŻYNKI

JASNOGÓRSKIE

OGÓLNOPOLSKIE ŚWIĘTO
DZIĘKCZYNIENIA BOGU ZA PLONY

DO MARYI
WE WSPÓLNOŚCI KOŚCIOŁA

KRAJOWA
PIELGRZYMKA ROLNIKÓW

31 sierpnia – 1 września

2024 r.

W numerze:

MRiRW

MRiRW

Ekoschematy i warunkowość	4
Płatność dla małych gospodarstw	6
Interwencje w sektorze owoców i warzyw	7
Wpływ KPO na sektor rolno-spożywczy i obszary wiejskie	8
20 lat polskiego rolnictwa w Unii Europejskiej	9
Jak polscy rolnicy oceniają członkostwo w Unii Europejskiej?	14
Wsparcie dla szkół rolniczych ze środków europejskich	16
Aktualizacja czterech tzw. dyrektyw śniadaniowych	17
Wprowadzenie do obrotu produktów nawozowych	18
Nie przywoź pasażerów na gapę!	19
Zwiedzaj Polskę	21
Posiedzenie Rady AGRIFISH	22
Polska żywność na chińskim rynku	24
Rozmowy z ambasadorem Algierii	24
Współpraca z Wietnamem	25
Spotkanie z ambasadorem Tunezji	26
Wizyta w Korei	27
Nowoczesne rolnictwo	28
Święto polskiej żywności	32
Świat się kręci wokół wsi	33

ARiMR

Pieniądze na inwestycje chroniące przed ASF	34
200 tys. zł dla młodego rolnika	35
Dofinansowanie na inwestycje leśne i zadrzewieniowe	37

KOWR

Dni Konia Arabskiego 2024	38
---------------------------------	----

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

CZESŁAW SIEKIERSKI, minister rolnictwa i rozwoju wsi

Szanowni Państwo!

Kończą się obchody dwudziestu lat naszej obecności w Unii Europejskiej. Wszyscy zgadzamy się z tym, że to był dobry czas dla naszego rolnictwa. Nawet zestawienie liczb nie jest potrzebne, bo każdy z nas z własnego doświadczenia wie, jak bardzo zmieniła się polska wieś.

Zmieniły się domy, zmieniły się obejścia. Wieś wypiękniała, ale zachowała swój klimat. Za tymi zmianami wizerunkowymi kryją się bardzo duże zmiany systemowe i strukturalne. Dzisiejsze obszary wiejskie nadal są terenami zamieszkiwanymi przez prawie 40 proc. społeczeństwa. Jednak struktura wiekowa i zawodowa mieszkańców jest już zupełnie inna.

Zmniejszyła się liczba gospodarstw, chociaż domów na wielu wsiach nie ubyło. Wzrósł natomiast strumień migracji ludności ze wsi tzw. peryferyjnej na wieś podaglomeracyjną, głównie wokół dużych miast. W ślad za tym pojawiają się inne potrzeby oraz rośnie popyt na nowe usługi. Migracja z miast na wieś widoczna już nawet w statystykach, stwarza nowe sytuacje, nowe możliwości, ale i nowe problemy.

Najważniejszym zadaniem jest, aby wieś dalej pełniła swoją podstawową funkcję, czyli była miejscem prowadzenia produkcji rolnej. Naturalnych procesów nie da się zatrzymać. Zmiany będą postępowały i trzeba to przyjąć do wiadomości.

Przetaczająca się przez Europę od ubiegłorocznej jesieni fala protestów rolniczych była wynikiem przede wszystkim pogorszenia się opłacalności produkcji

rolnej. Obecnie stoimy przed wieloma wyzwaniami, takimi jak zmiany klimatyczne, zmniejszające się zasoby naturalne, czy potrzeba utrzymania konkurencyjności na rynkach międzynarodowych i zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego.

Według mnie w obecnej sytuacji geopolitycznej nowego spojrzenia wymagają wyzwania związane z realizacją wyższych celów klimatycznych i środowiskowych, transformacją energetyczną, Zielonym Ładem, strategią od pola do stołu czy też pakietem Fit for 55. Podczas kryzysów nie powinno wdrażać się eksperymentalnych strategii czy też reform.

W obecnej dyskusji bardzo dużo uwag kierowanych jest do rolnictwa, a zwłaszcza do produkcji zwierzęcej. Owszem, rolnictwo, podobnie jak inne sektory gospodarki, też przyczynia się do zmiany klimatu, emitując gazy cieplarniane do atmosfery. Szacunki wskazują, że rolnictwo odpowiada za ok. 12–14 proc. emisji. Jest to głównie emisja z gleby powodowana nawożeniem azotowym, a także emisja związana z hodowlą zwierząt. Mimo to nie może dochodzić do takich absurdów, że będą postulowane w przestrzeni publicznej oczekiwania o ograniczeniu bądź nawet likwidacji produkcji zwierzęcej.

Niezaprzeczalnym faktem jest przyspieszenie zmian klimatycznych i ich rosnąca gwałtowność. Niekorzystne zjawiska atmosferyczne są coraz częściej przyczyną znacznych strat gospodarczych w budynkach i w uprawach. Są one ograniczone terytorialnie, ale niezwykle niszczące. Wiosna tego roku również nie oszczędziła

rolników, zwłaszcza sadowników i uprawiających owoce miękkie oraz winorośle. Straty niektórych gospodarzy sięgały 100 proc. Musimy zdawać sobie sprawę z tego, że oznacza to brak dochodów dla nich przez co najmniej 1,5 roku.

Dlatego nie czekaliśmy na ostateczne szacunki strat, które spisują komisje powoływane przez wojewodów. Wystąpiłem do Komisji Europejskiej z wnioskiem o unijne środki na wsparcie poszkodowanych rolników. Oficjalny wniosek został przesłany do Komisji 27 czerwca 2024 r., która 9 lipca br. go zaakceptowała i przyznała pomoc w wysokości 37 mln euro dla rolników poszkodowanych przez grad i przymrozki. Ponadto KE zezwoliła na uzupełnienie tego wsparcia o 200 proc. tej kwoty z budżetu państwa, aby móc udzielić większej pomocy poszkodowanym producentom.

W związku z tym podejmuję starania, aby pozyskać środki finansowe z polskiego budżetu. Zabiegam o nie i na forum rządu, i bezpośrednio u Ministra Finansów. Jedno jest pewne – pomoc poszkodowanym rolnikom będzie udzielona, nieznany jest jeszcze tylko jej zakres.

Kolejnym tematem podejmowanym w ostatnim czasie jest import produktów rolnych z Ukrainy. Ukraiński naród dotknęła wielka tragedia i mamy pełną świadomość, że naszym wschodnim sąsiadom należy pomóc. To jest poza wszelką dyskusją i tej pomocy im nie odmawiamy. Natomiast w tym, że dbamy o nasze interesy, nie ma nic dziwnego ani złego.

Pojawiają się zarzuty, że utrudniamy pomoc Ukrainie, bo nie godzimy się na niekontrolowany napływ produktów rolnych na nasz rynek. Tak, nie godzimy się, gdyż największe straty z powodu swobodnego napływu tych produktów do Polski ponieśli polscy rolnicy, a także rolnicy z innych państw sąsiadujących z Ukrainą. Stąd podjęta była decyzja rządu o utrzymaniu embarga na import zbóż z Ukrainy. Oczywiście nieprzerwanie odbywa się ich tranzyt przez nasze terytorium. Wyeksportowane zostały także nadwyżki zboża, które zalegały w magazynach. Dopłaty, które wprowadziliśmy do sprzedanego zboża spowodowały, że rynek zbożowy ustabilizował się, a stan zapasów jest na normalnym poziomie o tej porze roku.

Zakaz i dopłaty to jedne z działań mających za zadanie ochronę interesów polskich rolników. Kolejne przedsięwzięcia podejmowane są na unijnych forach.

Dzięki naszym zabiegom w rozporządzeniu przedłużającym tzw. autonomiczne środki handlowe w imporcie

z Ukrainy przewidziano korzystniejsze postanowienia w zakresie mechanizmów ochronnych. Przede wszystkim wprowadzony jest automatyczny mechanizm ochronny, który uruchamiany jest po przekroczeniu określonych wielkości w imporcie z Ukrainy do UE.

I ten mechanizm właśnie zadziałał, gdyż wyczerpały się kwoty na bezcłowy import cukru (wielkość progowa to 262,7 tys. ton), jaj i owsa (odpowiednio 23,2 tys. ton i 2,4 tys. ton). Dlatego Unia zdecydowała się na uruchomienie hamulca bezpieczeństwa, czego efektem jest przywrócenie unijnych cel na import tych produktów z Ukrainy.

Przyjęty przez KE środek ochronny obejmuje dwa elementy. Pierwszy dotyczy przywrócenia w imporcie z Ukrainy do końca 2024 r. stawki celnej *erga omnes* (wg Klauzuli Najwyższego Uprzywilejowania), a drugi

to otwarcie bezcłowych kontyngentów taryfowych od 1 stycznia do 5 czerwca 2025 r.

Podjęte decyzje oznaczają, że do końca 2024 r. obowiązujące będą stawki celne *erga omnes* zgodnie z taryfą celną UE. Wynoszą one w impor-

cie owsa – 89 EUR/t; w imporcie cukru – w zależności od pozycji taryfowej od 0,4 EUR/100 kg do 50,7 EUR/100 kg; a w imporcie jaj – w zależności od pozycji taryfowej od 16,7 EUR/100 kg do 142,3 EUR/100 kg.

Natomiast wspomniane kontyngenty bezcłowe, które będą obowiązywać w okresie 1 stycznia – 5 czerwca 2025 r. wynoszą (w zaokrągleniu): 109,4 tys. ton dla cukru i 9,7 tys. ton dla jaj. Po ich przekroczeniu import z Ukrainy będzie ponownie podlegał stawkom celnym *erga omnes*.

Należy ponadto wspomnieć, że zgodnie z rozporządzeniem 2024/1392 ws. ATM, oprócz owsa, cukru i jaj automatyczny mechanizm ochronny może być również uruchomiony w imporcie z Ukrainy w stosunku do: mięsa drobiowego, kukurydzy, niektórych produktów przetwórstwa zbóż, miodu. Ten przykład pokazuje, jak ważne jest przygotowanie merytorycznych argumentów w dyskusji na unijnym forum. Dzięki naszym działaniom oraz współpracy z innymi unijnymi krajami możemy osiągać o wiele więcej i tym samym dbać o interesy polskich rolników oraz o bezpieczeństwo żywnościowe Polski. Unia Europejska to wspólnota, a stara prawda mówi, że jest ona silną siłą najsłabszego ogniwa. Przypomnienie tego pozwala unijnym decydentom lepiej zrozumieć, że osłabianie polskich rolników poprzez niekontrolowany napływ produktów rolnych z Ukrainy to osłabianie całego unijnego rolnictwa.

Dzięki wspólnym wysiłkom udało się przekonać unijnych decydentów, że niezbędne jest wprowadzenie specjalnych instrumentów, zapobiegających powstawaniu zakłóceń na poszczególnych rynkach.

Ekoschematy i warunkowość

Rok 2024 przyniósł zmiany dotyczące ekoschematów i warunkowości. Rolnicy mogą ubiegać się o wsparcie w ramach nowego ekoschematu: Grunty wyłączone z produkcji. W zakresie warunkowości, po zmianach: od 2024 r. norma GAEC 8 składa się tylko z dwóch elementów i nie ma obowiązku ugorowania 4 proc. gruntów ornych. W przypadku normy GAEC 6 wprowadzono nowy termin utrzymania okrywy glebowej. Normę GAEC 7 od 2024 r. rolnicy mogą realizować albo poprzez dywersyfikację upraw, albo poprzez zmianowanie. Wreszcie – gospodarstwa do 10 ha użytków rolnych zostały zwolnione z kontroli i sankcji za niespełnianie warunkowości.

■ Nowy ekoschemat: Grunty wyłączone z produkcji

Od 2024 r. rolnicy mogą ubiegać się o wsparcie w ramach nowego ekoschematu: Grunty wyłączone z produkcji. Podobnie jak pozostałe ekoschematy jest to dobrowolna i płatna dla rolników interwencja.

Wdrożenie nowego ekoschematu jest rezultatem toczącej się na forum UE debaty w sprawie uproszczenia Wspólnej Polityki Rolnej (WPR) i zmniejszenia obciążeń administracyjnych nakładanych na rolników. Efektem tej dyskusji było opublikowanie przez Komisję Europejską (KE) 24 maja 2024 r., na wniosek Polski i innych państw członkowskich, rozporządzenia zmieniającego unijne rozporządzenia bazowe regulujące zasady przyznawania wsparcia w ramach WPR w okresie 2023–2027 – tj. zmieniającego rozporządzenia nr 2021/2115 i 2021/2116¹. Jedną z najważniejszych zmian wynikających z tej nowelizacji jest zniesienie obowiązku ugorowania 4 proc. gruntów ornych w ramach jednej z norm warunkowości, tj. GAEC 8 – o ile państwo członkowskie ma odpowiedni ekoschemat obejmujący ugorowanie gruntów ornych.

Polska niezwłocznie po przedstawieniu przez KE projektu zmiany rozporządzeń bazowych, równole-

żliwe było zniesienie już w 2024 r. obowiązku ugorowania 4 proc. gruntów ornych w ramach normy GAEC 8.

Ekoschematy to dobrowolna i płatna dla rolników interwencja

gle do prac toczących się na forum unijnym, rozpoczęła prace nad utworzeniem nowego ekoschematu, aby

Wdrożenie nowego ekoschematu umożliwi rolnikom dobrowolne wyłączenie z produkcji

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1468 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany rozporządzeń (UE) 2021/2115 i (UE) 2021/2116 w odniesieniu do norm dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska, schematów na rzecz klimatu, środowiska i dobrostanu zwierząt, zmian w planach strategicznych WPR, przeglądu planów strategicznych WPR oraz zwolnień z kontroli i kar (Dz. Urz. UE L 1468 z 24 maja 2024).

części gruntów ornych, za co otrzymają oni płatności. Na gruntach wyłączonych z produkcji obowiązuje zakaz prowadzenia produkcji rolnej (w tym zakaz wypasu i koszenia) oraz zakaz stosowania środków ochrony roślin – do 31 lipca.

Rolnicy realizujący ten ekoschemat otrzymają płatność do powierzchni nie większej niż 4 proc. powierzchni gruntów ornych w gospodarstwie. Szacowana, określona na poziomie Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, stawka płatności wynosi ok. 126,52 euro/ha, tj. ok. 563 zł/ha.

Aby nowy ekoschemat mógł zostać wdrożony, konieczna była zmiana ustawy o Planie Strategicznym². Ustawa została ogłoszona 17 czerwca 2024 r. i weszła w życie z dniem następującym po dniu

ogłoszenia, tj. 18 czerwca 2024 r. Od dnia wejścia w życie zmienionych przepisów krajowych do 31 sierpnia 2024 r. możliwe jest zawnioskowanie o nowy ekoschemat.

Płatność w ramach ekoschematu Grunty wyłączone z produkcji nie będzie przysługiwała do gruntów ugorowanych w ramach realizacji zobowiązań w zakresie Pakietu 1. Rolnictwo zrównoważone PROW 2014–2020 oraz zobowiązań w zakresie płatności ekologicznych PROW 2014–2020 i PS 2023–2027, z uwagi na możliwość uzyskania płatności do tych gruntów w ramach tych zobowiązań.

■ Zniesienie „ugorowania” 4 proc. gruntów ornych – tzw. norma GAEC 8

Od 2024 r. nie ma obowiązku ugorowania 4 proc. gruntów ornych, ponieważ Polska jeszcze w 2024 r. wprowadziła nowy ekoschemat: Grunty wyłączone z produkcji. Tym samym norma GAEC 8 składa się tylko z dwóch elementów:

- zachowanie elementów kraj-
-obrazu;
- zakaz przycinania żywopłotów i drzew podczas okresu lęgowego ptaków oraz okresu wychowu młodych.

■ Zmiana terminu utrzymania okrywy glebowej – tzw. norma GAEC 6

W przypadku normy GAEC 6 wprowadzono nowy termin utrzymania okrywy glebowej (tj. okrywy roślinnej, ścierniska, resztek po-
-żniwnych, mulczu) – tj. od dnia zbioru uprawy w plonie głównym do 15 października danego roku, z możliwą przerwą na wykonanie zabiegów agrotechnicznych przed siewem roślin ozimych lub międzyplonów, trwającą nie dłużej niż 4 tygodnie.

■ Uproszczenie w normie dotyczącej zmianowania – tzw. norma GAEC 7

Rolnicy mają teraz wybór, czy stosować dywersyfikację upraw, czy zmianowanie. Od 2024 r. rolnicy mogą realizować normę GAEC 7 albo poprzez dywersyfikację upraw (tj. różne uprawy), albo poprzez zmianowanie (tj. określone następstwo upraw roślin). Tym samym w Polsce rolnik ma wybór, czy stosować zmianowanie na 40 proc. powierzchni gruntów ornych każdego roku, czy stosować dywersyfikację upraw.

W przypadku wyboru dywersyfikacji upraw dla gospodarstw o powierzchni:

- od 10 do 30 ha gruntów ornych – wystarczy posiadać dwie uprawy, a największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75 proc. gruntów ornych;
- powyżej 30 ha gruntów ornych – wystarczy posiadać trzy uprawy, a największa uprawa nie może stanowić więcej niż 75 proc. gruntów ornych, natomiast dwie uprawy główne nie więcej niż 95 proc. gruntów ornych.

■ Zwolnienie gospodarstw do 10 ha użytków rolnych z kontroli i sankcji za niespełnienie warunkowości

Obciążenie administracyjne mniejszych gospodarstw (o wielkości do 10 ha użytków rolnych) zostało złagodzone poprzez zwolnienie ich z wizyt kontrolnych, mających na celu sprawdzenie przestrzegania wymogów warunkowości. Gospodarstwa te będą również zwolnione z kar za niespełnienie warunkowości.

Departament Płatności
Bezpośrednich
MRiRW
tel. 22 623 12 34

Zdjęcie: Curioso.Photography.Stock.adobe.com

² Ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz.U. poz. 885).

Płatność dla małych gospodarstw w kampanii 2024 r.

Rolnicy posiadający do 5 ha użytków rolnych mogą ubiegać się o płatność dla małych gospodarstw, stosowaną w ramach systemu płatności bezpośrednich. Termin na złożenie wniosku upływa 31 sierpnia 2024 r.

Płatność została wdrożona ustawą z 23 maja 2024 r. o zmianie ustawy o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz.U. poz. 885), której przepisy weszły w życie 18 czerwca 2024 r.

■ Jak złożyć wniosek?

Wniosek należy złożyć w aplikacji eWniosekPlus za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych

o przyznanie płatności dla małych gospodarstw, którego wzór znajduje się na stronie internetowej ARiMR.

■ Warunki przyznawania płatności

Warunki przyznawania płatności dla małych gospodarstw w 2024 r. będą zbliżone do tych, które obowiązywały w kampanii 2023 r.

Płatność dla małych gospodarstw zastępuje wszystkie inne rodzaje płatności bezpośrednich

do 31 sierpnia 2024 r. We wniosku o przyznanie płatności na rok 2024 w sekcji Załączniki, należy wybrać załącznik Z0296 – Wniosek o przyznanie płatności dla małych gospodarstw oraz dodać skan uzupełnionego i podpisanego wniosku

Podstawowym warunkiem jest posiadanie nie więcej niż 5 ha użytków rolnych. Trzeba również złożyć wniosek o przyznanie (i kwalifikować się do otrzymania) podstawowego wsparcia dochodów na 2024 r.

Wysokość płatności wyniesie równoważność w złotych kwoty 225 euro/ha, tj. maksymalnie 1125 euro/gospodarstwo.

Należy pamiętać, że płatność dla małych gospodarstw nie jest dodatkową płatnością. Płatność dla małych gospodarstw zastępuje wszystkie inne rodzaje płatności bezpośrednich (podstawowe wsparcie dochodów, płatność re-dystrybucyjną, płatność dla młodych rolników, płatności związane z produkcją oraz ekoschematy).

Niemniej jednak, rolnicy ubiegający się o płatność dla małych gospodarstw, mogą wnioskować o przyznanie przejściowego wsparcia krajowego (w formie uzupełniającej płatności podstawowej lub płatności niezwiązanej do tytoniu) oraz płatności obszarowych w ramach II filaru WPR (tj. płatności ONW, płatności ekologicznych, płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, płatności zalesieniowych) – jeżeli spełniają warunki przyznania danej płatności.

Płatność dla małych gospodarstw będzie przyznana pod warunkiem zatwierdzenia przez Komisję Europejską zmiany Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027. Uzgodnienia z KE są już na końcowym etapie.

Departament Płatności

Bezpośrednich

MRiRW

tel. 22 623 12 34

Zdjęcie: Animaflora PicsStock.

Stock.adobe.com

Interwencje w sektorze owoców i warzyw

w ramach PS WPR 2023–2027

Trwa nabór wniosków o przyznanie wsparcia dla organizacji producentów owoców i warzyw. Wnioski można składać od 20 czerwca do 22 lipca 2024 r. wyłącznie za pośrednictwem Platformy Usług Elektronicznych ARiMR.

Wsparcie jest realizowane w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

■ Działania objęte wsparciem

Wsparcie można otrzymać na realizację działań zapisanych w programie operacyjnym w zakresie następujących interwencji:

- 1.7.1 – Poprawa infrastruktury służącej do planowania i organizacji produkcji, dostosowania produkcji do popytu w odniesieniu do jakości

i ilości, optymalizacji kosztów produkcji i zwrotu z inwestycji oraz stabilizacji cen producentów owoców i warzyw;

- 1.7.2 – Poprawa wyposażenia technicznego wykorzystywanego do koncentracji dostaw i umieszczania produktów na rynku owoców i warzyw;

- 1.7.3 – Działania informacyjne, promocyjne i marketingowe w odniesieniu do produktów, marek i znaków towarowych organizacji producentów owoców i warzyw;

- 1.7.4 – Wycofanie z rynku owoców i warzyw;
- 1.7.5 – Działania na rzecz ochrony środowiska oraz łagodzenia zmian klimatu;
- 1.7.6 – Badania i rozwój.

■ Forma wsparcia

Organizacje producentów, wprowadzając w życie program operacyjny, muszą realizować działania w zakresie ochrony środowiska oraz łagodzenia zmian klimatu, badań i rozwoju oraz koncentracji dostaw i umieszczania produktów na rynku.

Pomoc przyznawana jest w formie dofinansowania przedsięwzięć wpisanych do programu operacyjnego trwającego od trzech do siedmiu lat i realizowanego przez organizację producentów lub zrzeszenie organizacji producentów. Wsparcie jest w pełni pokrywane ze środków budżetu UE i wynosi od 50 do 60 proc. kwalifikowalnych wydatków poniesionych na działania zawarte w programie operacyjnym. Pomoc przyznawana na realizację programów operacyjnych jest ograniczona do 4,1 proc. wartości produkcji sprzedanej przez daną organizację producentów, a w przypadku realizacji interwencji w zakresie wycofania z rynku owoców i warzyw – do 4,6 proc.

Departament Rynków Rolnych
i Transformacji Energetycznej
Obszarów Wiejskich
MRiRW

tel. 22 623 18 45

Zdjęcie: BillionPhotos.com, Stock.adobe.com

Wsparcie jest w pełni pokrywane ze środków budżetu UE i wynosi od 50 do 60 proc. kwalifikowalnych wydatków poniesionych na działania zawarte w programie operacyjnym

Wpływ KPO na sektor rolno-spożywczy i obszary wiejskie

Komisja Europejska 12 lutego 2021 r. ustanowiła Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF), który ma na celu budowę odporności UE i odbudowę gospodarki po pandemii COVID-19. Każde z państw członkowskich musiało opracować Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, czyli dokument zawierający informacje o reformach i inwestycjach wraz z przypisanymi do nich kamieniami milowymi i wskaźnikami. Obecnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiada za wdrażanie cztery inwestycji KPO, których łączny budżet (po I rewizji KPO z grudnia 2023 r.) wynosi 1,99 mld euro tj. ok. 8,909 mld zł¹.

Finansowanie w ramach RRF odbywa się na zasadzie „finansowania za poniesione efekty”. Jest to zupełnie odmienne podejście niż to stosowane we wdrażaniu środków z polityki spójności czy Wspólnej Polityki Rolnej (WPR). 17 czerwca 2022 r. Rada UE zaakceptowała decyzję wykonawczą ws. polskiego KPO, a 8 grudnia 2023 r. ją zatwierdziła.

■ Inwestycje KPO

Obecnie Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi odpowiada za wdrażanie następujących cztery inwestycji KPO:

- A1.4.1. Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu;
- A2.4.1. Inwestycje w rozbudowę potencjału badawczego (wspólnie z Ministerstwem Nauki i Szkolnictwa Wyższego);
- B3.1.1. Inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich;
- B3.3.1. Inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej

gospodarki wodnej na obszarach wiejskich.

■ Efekty wsparcia z inwestycji A1.4.1. KPO

Kluczowe dla rozwoju sektora rolno-spożywczego jest wsparcie z inwestycji A1.4.1 Inwestycje na rzecz dywersyfikacji i skracania łańcucha dostaw produktów rolnych i spożywczych oraz budowy odporności podmiotów uczestniczących w łańcuchu. Już obecnie widać efekty rzeczowe, m.in.:

- zostanie wymienione ponad 10 mln m² pokrycia dachowego z azbestu – materiału, który jest niebezpieczny dla zdrowia ludzkiego;
- na plantacjach chmielu zostanie wymienionych blisko 39 tys. słupów impregnowanych kreozotem – dzięki czemu polscy plantatorzy chmielu szybciej wdrożą regulacje unijne dotyczące zakazu wykorzystywania oleju kreozotowego do impregnacji drewna;
- zostanie zakupionych blisko 16 tys. nowych silosów, których ładowność ma wynosić blisko 1,6 mln m³ – co powoduje znaczący wzrost

powierzchni magazynowej dla polskich rolników, tak ważnej z uwagi na obecną sytuację geopolityczną.

■ Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich

Pomoc z KPO przyczynia się również do wsparcia rozwoju obszarów wiejskich, w tym m.in. poprzez:

- zapewnienie dostępu do bardzo szybkiego internetu na obszarach białych plam;
- budowę lub modernizację sieci dystrybucyjnych energii elektrycznej na obszarach wiejskich w celu umożliwienia przyłączenia nowych OZE;
- zakup autobusów niskoemisyjnych i elektrycznych, które będą funkcjonowały na obszarach podmiejskich i wiejskich.

■ II rewizja KPO

Skala oddziaływania KPO na sektor rolno-spożywczy może być jeszcze większa. W związku z inicjatywą Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w II rewizji KPO planuje się zwiększenie budżetu inwestycji A1.4.1 o 600 mln euro. Środki te mają być przeznaczone na budowę centrów przechowalniczo-dystrybucyjnych, rozwój MŚP przetwórstwa rolno-spożywczego oraz inwestycje w gospodarstwach rolnych. Zaproponowano również nowy rodzaj wsparcia dla jednostek doradztwa rolniczego i szkół rolniczych nadzorowanych przez Ministra na zakup maszyn i urządzeń rolnictwa 4.0 na cele dydaktyczno-szkoleniowe.

Departament Strategii i Rozwoju
MRiRW
tel. 22 623 21 20

¹ Wg kursu 4,4819 zł/EUR dla inwestycji A1.4.1, A2.4.1 KPO oraz wg kursu 4,4673/ EUR dla inwestycji B3.1.1 oraz B3.3.1 KPO.

20 lat polskiego rolnictwa w Unii Europejskiej

Na dziedzińcu Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju 14 czerwca 2024 r. odbyła się debata „Podsumowanie 20-lecia akcesji polskiego rolnictwa do Unii Europejskiej”. Gospodarzem wydarzenia był minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski, a gościem honorowym były premier Jerzy Buzek. Podczas debaty zaproszeni goście mieli okazję do dyskusji o negocjacjach akcesyjnych, obecności Polski we Wspólnocie oraz wyzwaniach, które stoją przed Polską i Unią Europejską.

– Z perspektywy 20 lat widać, jak dobrze polscy rolnicy wykorzystali szansę, jaką dała im Wspólna Polityka Rolna i jaką pozycję – pomimo wielu trudności – polskie rolnictwo zdobyło przez ten czas nie tylko w Europie, ale na całym świecie – podkreślił minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski.

– Niezwykle istotnym aspektem przemian, które dokonały się w Polsce w ciągu ostatnich nie 20, a 40 lat było to, że zaczęliśmy od wspólnoty, którą był związek zawodowy „Solidarność” – stwierdził były premier Jerzy Buzek.

UCZESTNICY DEBATY

Wśród uczestników debaty znaleźli się również:

- były minister rolnictwa i rozwoju wsi Jan Krzysztof Ardanowski;

- były minister rolnictwa i rozwoju wsi Stanisław Kalemba;
- były wicepremier i minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej Roman Jagieliński;
- były minister rolnictwa i rozwoju wsi Adam Tański;
- były wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi, członek Zespołu Negocyjacyjnego ds. Członkostwa Polski w UE Jerzy Plewa;
- wiceprezes Polsko-Ukraińskiej Izby Gospodarczej, były sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego Dariusz Szymczycha;
- rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego Michał Zasada;
- prof. Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa Polskiej Akademii Nauk dr hab. Monika Stanny;

- kierownik Katedry Makroekonomii i Gospodarki Żywnościowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu prof. dr hab. Anna Matuszczak;
- dyrektor Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego dr hab. Marek Wigier;
- wiceprezes zarządu i dyrektor generalny Polskiej Federacji Producentów Żywności Związku Pracodawców Andrzej Gantner;
- prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych Wiktor Szmulewicz;
- prowadzący panel dyskusyjny – doradca Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w zakresie spraw europejskich w latach 2003–2005 prof. Artur Nowak-Far.

KORZYŚCI Z CZŁONKOSTWA POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Minister Siekierski podkreślił, że dzięki obecności w strukturach unijnych, a także w NATO, możemy cieszyć się, że jesteśmy bezpieczni, mamy wpływ na wiele ważnych spraw, korzystamy z ogromnych unijnych środków i wspólnego rynku, możemy swobodnie podróżować i wybierać miejsce do pracy i życia.

– *Dzisiaj widzimy pozytywne zmiany w polskim rolnictwie. Myślę, że możemy być z tego dumni, ponieważ polskie rolnictwo jest jednym z bardziej nowoczesnych w UE* – podkreślił Jan Krzysztof Ardanowski.

Dr hab. Marek Wigier zauważył, że podstawową korzyścią dla sektora rolno-spożywczego jest jego transformacja i poprawa konkurencyjności. – *Siłą napędową rozwoju sektora jest przemysł przetwórczy, a rolnictwo dostarcza surowca* – dodał dr hab. Marek Wigier.

Dariusz Szymczycha stwierdził, że dziś rolnicy w większym stopniu niż przed akcesją znają swoją wartość, co jest dobrym prognostykiem na przyszłość.

– *Z punktu widzenia przedsiębiorców uważam, że nie zmarnowaliśmy otrzymanej szansy. Możemy być dumni*

z sukcesów polskiej gospodarki żywnościowej. To efekt ciężkiej pracy: rolników, przedsiębiorców oraz polityków ze wszystkich ugrupowań – podkreślił Andrzej Gantner. – *Pamiętajmy, że nie ma przetwórstwa bez rolnictwa i doskonałych, spełniających restrykcyjne normy europejskie surowców od polskich rolników* – dodał.

– *Na moich oczach, jako rolnika na polskiej wsi, doszło do ogromnego skoku technologicznego* – powiedział Wiktor Szmulewicz.

Prowadzący panel dyskusyjny prof. Artur Nowak-Far stwierdził, że dzięki wspólnej polityce handlowej polskie rolnictwo może korzystać z takich samych warunków wsparcia, co inni uczestnicy rynku europejskiego. Równie ważne jest wzajemne uznawanie certyfikatów i czynności administracyjnych na unijnym rynku.

DROGA DO AKCESJI

Minister Czesław Siekierski stwierdził, że akcesja Polski do UE to przede wszystkim zakończenie niesprawiedliwej

Z perspektywy 20 lat widać, jak dobrze polscy rolnicy wykorzystali szansę, jaką dała im Wspólna Polityka Rolna i jaką pozycję polskie rolnictwo zdobyło przez ten czas nie tylko w Europie, ale na całym świecie – podkreślił minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski podczas wystąpienia na obchodach 20-lecia wejścia Polski do UE

i narzuconej przynależności Polski do tzw. bloku wschodniego po II wojnie światowej, ale to także efekt naszych zrywów wolnościowych i dążeń Polaków do suwerenności i niepodległości. – *Nasza akcesja do Unii Europejskiej była efektem procesu przemian wolnościowych, demokratycznych, ustrojowych i gospodarczych, które rozpoczęły się po wyborach w czerwcu 1989 r. Geneza tych przemian sięga lat 80. XX wieku i wydarzeń związanych z powstaniem Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”* – powiedział szef resortu rolnictwa.

Minister Siekierski zauważył, że trudne, ale stabilizujące przemiany rządu premiera Tadeusza Mazowieckiego oraz determinacja ówczesnej klasy politycznej doprowadziły do demokratyzacji

ustroju i urynkowania gospodarki, co było podstawą do przygotowania do integracji z UE. Zaznaczył, że w tych wszystkich wydarzeniach ważne było również

Panel dyskusyjny w ramach uroczystości upamiętniającej wejście Polski do UE

otwarcie i wsparcie po stronie państw zachodnich na rzecz naszego członkostwa w NATO i UE.

Szef resortu rolnictwa podkreślił także rolę papieża Jana Pawła II, którego pontyfikat przypadał właśnie w tym przełomowym okresie. Wspomniał o tym również były minister rolnictwa i rozwoju wsi Adam Tański. – *Tym, co pomogło przekonać polskich rolników do przystąpienia do Unii Europejskiej, było wystąpienie papieża Jana Pawła II na Placu Świętego Piotra w Rzymie podczas spotkania z prezydentem Aleksandrem Kwaśniewskim w 2003 r.* – zaznaczył były minister.

Jak przypomniał minister Siekierski, mandat negocjacyjny oraz same negocjacje z Unią przygotował i rozpoczął rząd Jerzego Buzka. Stanowisko negocjacyjne było bardzo ambitne, a same negocjacje – trudne, gdyż strona polska bardzo mocno i twardo obstawała przy swoich postulatach.

– *Stawialiśmy wysokie wymagania wobec UE, klóciliśmy się o każdą kwotę, a jednocześnie wiedzieliśmy, że wejście do UE to nasz obowiązek. To była wielka sprawa* – podkreślił były premier Jerzy Buzek.

Były minister Jan Krzysztof Ardanowski stwierdził, że wezwanie rolników do głosowania za wejściem Polski do UE 20 lat temu wymagało od nas wyjątkowej odwagi. – *Jednocześnie, głównie ze względu na sytuację geopolityczną, było to naszym obowiązkiem* – dodał Jan Krzysztof Ardanowski.

Jerzy Plewa podziękował ministrowi Czesławowi Siekierskiemu, za pamięć o początkach i za to, że możemy po latach znów się spotkać w gronie osób

zaangażowanych w proces przygotowania Polski do akcesji do UE. – *Pamiętajmy o ciężkiej pracy naszych negocjatorów i ich sukcesie. Stworzyli dobry start dla naszych rolników* – stwierdził Jerzy Plewa.

Były minister rolnictwa i rozwoju wsi Stanisław Kalimba podkreślił swoją dobrą współpracę z ministrem Siekierskim podczas prowadzenia negocjacji w sprawie środków dla rolnictwa z Unii Europejskiej w 2013 r.

WYZWANIA NA PRZYSZŁOŚĆ

Szef resortu rolnictwa Czesław Siekierski stwierdził, że obecne wyzwania dotyczące przyszłości są nie mniejsze niż przed samą akcesją, m.in. wobec coraz mocniej podnoszonych wyzwań klimatycznych i środowiskowych. – *Jaka powinna być Wspólna Polityka Rolna w następnej perspektywie finansowej? W jakim kierunku powinny pójść dalsze zmiany w Zielonym Ładzie? Jak powinno wyglądać rozszerzenie UE o kolejne kraje, w tym m.in. Ukrainę czy państwa Bałkanów Zachodnich? Jak to zmieni Wspólnotę Europejską i kolejną WPR?* – stawiał pytania minister Siekierski.

Były premier Jerzy Buzek stwierdził, że bezpieczeństwo żywnościowe i niezależność energetyczna są obecnie najważniejszymi wyzwaniami, które stoją przed Polską i przed polską wsią. – *Dziś nie chodzi tylko o 20 lat, które minęły, ale przede wszystkim o przyszłość, również w kontekście wejścia Ukrainy do Unii Europejskiej* – podkreślił były premier.

Dr hab. Monika Stanny stwierdziła, że przyszła Wspólna Polityka Rolna powinna być polityką rozwoju.

– *Wielkim wyzwaniem jest demografia. Jest ona solą wszystkich innych wyzwań* – zauważyła.

Zgodziła się z tym poglądem prof. dr hab. Anna Matuszczak. – *Jeśli nie ma ludzi, to kto będzie wytwarzał żywność? Każdy człowiek podlega ekonomicznemu przymusowi konsumpcji* – podkreśliła prof. Matuszczak i dodała, że na polskiej wsi jest ogromna luka cyfrowa i żebyśmy byli konkurencyjni, konieczne jest jej wypełnienie.

Według dr. hab. Marka Wigiera wyzwania dotyczą m.in. powszechnego dostępu do żywności dla rosnącej ludzkiej populacji.

– *Wyzwaniami rynkowymi w Polsce i UE są nadprodukcja żywności oraz perspektywa rozszerzenia Unii o państwa, które mają większe niż państwa unijne zasoby rolnicze* – stwierdził Dariusz Szymczycha.

Z kolei Wiktor Szmulewicz podkreślił potrzebę edukacji na wsi i zapewnienia dostępu rolników do wiedzy. – *Doradztwo rolnicze dokonało ogromu pracy, ale to nie powinno być tylko doradztwo dotyczące pieniędzy z Brukseli* – dodał.

Były wicepremier Roman Jagieliński jako wyzwanie wskazał przyszłą akcesję Ukrainy do UE. – *W Ukrainie praktycznie nie ma rolników, są przedsiębiorcy, oligarchowie i pracownicy przedsiębiorstw. Polskie rolnictwo nie jest w stanie przetrwać takiej konkurencji* – podkreślił były wicepremier.

Były minister Adam Tański za ważne wyzwania uznał uniezależnienie od importu białka paszowego

oraz wzbogacenie zasobów wodnych, które w Polsce są ubogie.

OCZEKIWANIA WOBEC PRZYSZŁOŚCI

– *Chcemy, aby tocząca się obecnie na wielu forach dyskusja związana z naszą 20-letnią obecnością w UE wzbogaciła proces wypracowywania naszego stanowiska w zakresie przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej, które zaprezentujemy podczas polskiej Prezydencji w Radzie UE* – powiedział minister Siekierski i podkreślił, że przyszła WPR po 2027 r. powinna mieć kluczowe znaczenie dla zachowania bezpieczeństwa żywnościowego.

Szef resortu rolnictwa stwierdził, że nie da się tego zrobić bez utrzymania konkurencyjności gospodarstw rolnych. – *Także perspektywa rozszerzenia UE o nowe kraje wymaga nie tylko środków dla nowych członków, lecz także instrumentów wspierających dostosowania polskich rolników do funkcjonowania i konkurowania na rozszerzonym wspólnym rynku* – podkreślił minister.

– *W obecnej sytuacji ważne jest, aby naukowcy, rolnicy i przedstawiciele rządu ściśle współpracowali przy ustaleniu tego, co jest istotne dla polskiego rolnictwa. Deklaruję udział SGGW w dalszych pracach nad ulepszaniem polskiej gospodarki rolnej* – zapewnił rektor Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego Michał Zasada.

– *Bardzo ważne jest edukowanie rolników w zakresie przedsiębiorczości i szukania dochodów pozarolniczych* – powiedział były wicepremier Roman Jagieliński.

Uczestnicy debaty podsumowującej 20-lecie akcesji polskiego rolnictwa do Unii Europejskiej

Wspólne zdjęcie gości biorących udział w uroczystości

Według dr hab. Moniki Stanny Unia Europejska powinna w większym stopniu uwzględniać zróżnicowanie regionalne rolnictwa w poszczególnych państwach.

– *Wieś i rolnictwo potrzebują tego, żeby ich wysłuchać. Musimy edukować rolników i z nimi rozmawiać* – stwierdziła z kolei prof. Anna Matuszczak.

Andrzej Gantner wyraził pogląd, że należy dbać o to, aby wszystkie państwa Unii Europejskiej uczestniczyły w rynku na równych zasadach. – *Nie powinniśmy bać się konkurencji, ale należy uważać na wszystko, co ją zaburza* – powiedział.

– *Polityka państwa powinna się skupić na zapewnieniu dostępu wody dla gospodarstw rolnych oraz edukacji młodych ludzi* – stwierdził Wiktor Szmulewicz.

Jan Krzysztof Ardanowski wyraził wobec UE oczekiwania, żeby utrzymała wysoki potencjał rolnictwa europejskiego, które powinno być spichlerzem świata. – *Odnieśliśmy wiele sukcesów, ale stoi przed nami również wiele wyzwań. Integrowanie z Europą Zachodnią powinno dalej się odbywać w ścisłym uzgodnieniu z rolnikami* – podkreślił.

PODSUMOWANIE 20 LAT POLSKIEGO ROLNICTWA W UE

– *Od dnia akcesji w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, Polska otrzymała ponad 78 mld euro. W ciągu 20 lat akcesji Polska otrzymała z Unii ponad 250 mld euro, a wpłaciła 86 mld euro składek członkowskich, co oznacza, że otrzymaliśmy*

z UE trzy razy tyle co wpłaciliśmy. Wartość eksportu rolno-spożywczego w 2023 r. wyniosła 52 mld euro, co oznacza 10-krotny wzrost w porównaniu do 2004 r. Znacząco zwiększyło się także dodatnie saldo wymiany, które w 2023 r. wyniosło prawie 19 mld euro – wyliczał minister Siekierski.

Szef resortu rolnictwa zauważył, że jako resort rolnictwa byliśmy jednymi z najlepiej przygotowanych do negocjacji wejścia Polski do UE. – *Myszę, że dobrze wykonaliśmy to zadanie* – podkreślił minister.

Minister stwierdził również, że obecnie zmienia się struktura społeczna i demograficzna wsi. Pojawiają się nowe grupy, np. robotników rolnych, zmienia się wydajność w rolnictwie. – *Rynkowe i towarowe gospodarstwa potrzebują stabilizacji, a małe – wsparcia. Widzę potrzebę dogłębnej analizy tych zmian* – stwierdził szef resortu rolnictwa.

Minister podkreślił, że aby odpowiednio reagować na zmiany, także w kontekście polskiej prezydencji w UE oraz przyszłych negocjacji wejścia Ukrainy w struktury Unii Europejskiej, będziemy korzystać z dorobku naukowego instytutów i uczelni. – *Za tę możliwość bardzo dziękuję* – dodał minister Siekierski.

Departament Komunikacji i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcia: PXMedia.Stock.adobe.com, archiwum MRiRW

Jak polscy rolnicy oceniają członkostwo w Unii Europejskiej?

Jak wynika z badania Polska wieś i rolnictwo¹ przeprowadzonego w 2023 r., wskaźnik mieszkańców wsi popierających przynależność Polski do Unii Europejskiej jest stabilny, a odsetek osób przeciwnych uległ obniżeniu. Mieszkańcy obszarów wiejskich generalnie są zadowoleni ze swojego miejsca zamieszkania. Doceniają również pozytywne efekty zwiększonych inwestycji infrastrukturalnych na obszarach wiejskich w ostatnich latach.

Mimo identyfikowanych w badaniu trudności w zapewnieniu opłacalności produkcji rolnej ponad połowa mieszkańców obszarów wiejskich uważa, że „polskie rolnictwo jest dobrze zorganizowane i nowoczesne”. Bardzo wysoko oceniono również zaradność polskich rolników: 77,4 proc. mieszkańców obszarów wiejskich uważa, że rolnicy są zaradni. Wśród mieszkańców obszarów wiejskich bardzo silny jest też patriotyzm konsumencki. Trzy czwarte mieszkańców obszarów wiejskich deklaruje, że ważne jest dla nich, aby kupowana żywność była wyprodukowana w kraju (75,7 proc.). Znaczenie przypisywane kupowaniu polskich produktów wzrosło w stosunku do lat ubiegłych – z poziomu około 61 proc. w 2022 r. do poziomu blisko 76 proc. w 2023 r. Takim postawom towarzyszy niesłabnące poparcie wśród mieszkańców wsi dla członkostwa Polski w UE.

■ Zadowolenie z miejsca zamieszkania

Łącznie zadowolenie z faktu zamieszkania na wsi wyraża 92,8 proc. respondentów, w tym 52,8 proc. to osoby „bardzo zadowolone” i tylko 13,8 proc. respondentów chciałoby przeprowadzić się do miasta.

Na te pozytywne oceny nie wpłynęły opinie na temat nierzadko trudnej sytuacji finansowej gospodarstwa domowego – sytuację finansową własnego gospodarstwa domowego pozytywnie ocenia 37,4 proc. rolników i 50 proc. osób niezwiązanych z rolnictwem, natomiast negatywnie – po 11 proc. respondentów z obu tych grup.

Mieszkańcy wsi najbardziej zadowoleni są z poczucia bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania – 65,1 proc. odpowiedzi „zdecydowanie zadowolony” i „raczej zadowolony”. Doceniają oni również pozytywne efekty zwiększonych inwestycji infrastrukturalnych na

obszarach wiejskich w ostatnich latach. Największe zadowolenie mieszkańcy wsi wyrażają w związku z dostępem do sieci wodociągowej (67,6 proc.) i do internetu (61,1 proc.). Najmniej zadowoleni są natomiast z dostępu do sieci gazowej (34,1 proc. zadowolonych i 52,4 proc. niezadowolonych), a także z dostępu do sieci kanali-

Ponad połowa mieszkańców obszarów wiejskich

zacyjnej (45 proc. zadowolonych i 42,9 proc. niezadowolonych).

Aż 61,4 proc. respondentów uważa, że „na wsi zostają osoby, które chcą tu mieszkać i się rozwijać”,

¹ Badanie przeprowadzane jest co roku na zlecenie Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. Głównym celem badania jest ocena postaw oraz opinii rolników i mieszkańców wsi wobec dokonujących się przemian społeczno-gospodarczych w rolnictwie i na obszarach wiejskich.

a zaledwie 11,9 proc. mieszkańców wsi jest zdania, że „na wsi zostają głównie osoby, które nie widzą dla siebie innej alternatywy”. Ewentualną przeprowadzkę ze wsi do miasta najczęściej rozpatrują osoby młode.

■ Ocena opłacalności działalności rolniczej

W związku z doświadczeniami pandemii COVID-19 i sytuacją na rynkach rolnych wywołaną wojną w Ukrainie zdecydowanie mniej osób niż w dwóch poprzednich latach zgadza się z opinią, że „działalność rolnicza w Polsce jest opłacalna” (spadek z 43-48 do 28 proc.). Przełożyło się to również na opinię dotyczącą zmian, które dokonują się w polskim rolnictwie. Blisko 1/4 mieszkańców obszarów wiejskich

za prąd oraz wysokie ceny nawozów (wskazania na poziomie ok. 70 proc.). Osoby niezwiązane z rolnictwem uważają natomiast, że wojna trwająca w Ukrainie powoduje wzrost cen żywności (64 proc.), wyższe rachunki za prąd (55 proc.) i paliwo (45 proc.). Tylko co piąty mieszkaniec obszarów wiejskich deklaruje, że nie odczuwa skutków finansowych wojny w Ukrainie (19,6 proc.).

Spośród osób kierujących gospodarstwami rolnymi 64,2 proc. deklaruje, że jest w stanie utrzymać siebie/rodzinę wyłącznie z gospodarstwa rolnego, natomiast 29 proc. udzieliło odpowiedzi negatywnej. Im większa powierzchnia gospodarstwa rolnego, tym wyższy wskaźnik odpowiedzi twierdzących – od 25,6 proc. w przypadku gospodarstw do 5 ha,

- niską opłacalność produkcji;
- zbyt mały areał;
- trudności ze sprzedażą produktów;
- zbyt wysokie ceny ziemi.

■ Kluczowe inwestycje

Rolnicy deklarują, że chcieliby powiększyć swoje gospodarstwo rolne oraz że kluczowe dla nich inwestycje na najbliższe pięć lat to:

- inwestycje w maszyny rolnicze (53,3 proc.);
- remont budynków gospodarczych (50,4 proc.);
- zakup ziemi (50 proc.);
- remont posiadanych maszyn rolniczych (49,6 proc.).

■ Jak zachęcić młodych do zajęcia się rolnictwem?

Najczęściej wskazywanym sposobem jest wprowadzenie ułatwień przy zakupie ziemi i przejmowaniu gospodarstwa rolnego (77,7 proc.) oraz wprowadzenie ułatwień w rozpoczynaniu działalności gospodarczej związanej z rolnictwem (71,6 proc.).

W porównaniu z latami 2021–2022 znacząco wzrósł odsetek osób, które zgadzają się ze stwierdzeniem, że „w rolnictwie pracuje się dłużej/ciężej niż w innych zawodach” (wzrost z 59–62 do 77 proc.).

■ Obecne poparcie dla członkostwa Polski w UE

Gdyby referendum dotyczące członkostwa w Unii Europejskiej odbyło się obecnie, 57,5 proc. mieszkańców obszarów wiejskich zagłosowałoby za członkostwem Polski, natomiast 10,9 proc. przeciwnie. Pozostałe osoby nie głosowałyby wcale (11 proc.) albo jeszcze nie wiedzą, jakby zagłosowały (20,6 proc.).

Departament Strategii i Rozwoju
MRiRW
tel. 22 623 21 20

Zdjęcie: Janusz Lipiński.Stock.adobe.com

uważa, że polskie rolnictwo jest dobrze zorganizowane i nowoczesne

uważa że „w polskim rolnictwie dokonują się zmiany na lepsze”, niemal połowa (47,7 proc.) uważa, że zmiany są zarówno na lepsze, jak i na gorsze, a 24,5 proc. – że tylko na gorsze.

Rolnicy uważają, że opłacalność produkcji rolnej jest obniżona przez wojnę w Ukrainie m.in. ze względu na wzrost cen paliw, wyższe rachunki

do 94,2 proc. w przypadku gospodarstw obejmujących co najmniej 30 ha.

■ Bariery rozwoju gospodarstwa rolnego

Wśród kluczowych barier rozwoju gospodarstwa rolnego rolnicy wymieniają:

Wsparcie dla szkół rolniczych ze środków europejskich

Dzięki funkcjonowaniu Polski w strukturach Unii Europejskiej szkoły rolnicze prowadzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi mogą realizować wiele projektów w ramach programów pomocowych finansowanych ze środków europejskich.

Zespoły Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego, czyli szkoły rolnicze prowadzone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, realizują wiele projektów w ramach programów pomocowych finansowanych ze środków europejskich, m.in z:

- Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój;

- Programu ERASMUS+ (będącego kontynuacją programu ERASMUS);
- Regionalnych Programów Operacyjnych;
- Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Na realizację tych programów wydano od 2004 r. 183 431 tys. zł ze środków UE.

■ Co zyskały szkoły?

Dzięki realizowanym projektom szkoły otrzymały możliwość podniesienia jakości kształcenia zawodowego poprzez:

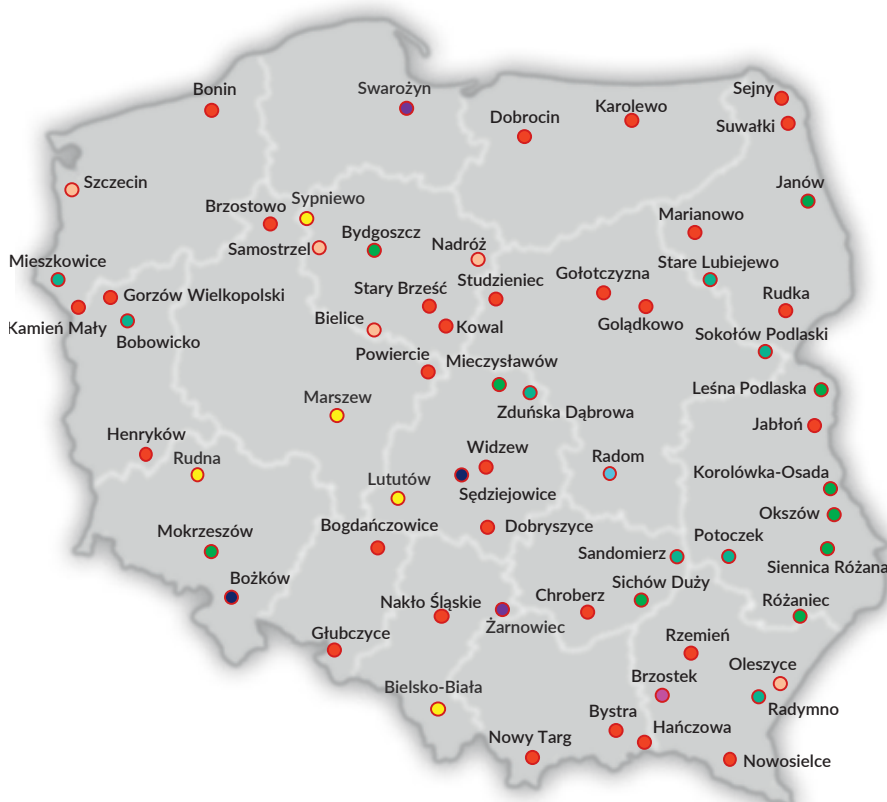
- unowocześnianie systemu nauczania;
- modernizację bazy dydaktycznej oraz zaplecza gospodarczego, socjalnego i administracyjnego placówek;
- doskonalenie kompetencji kadry pedagogicznej.

Szkoły realizują także projekty związane z inwestycjami w gospodarkę niskoemisyjną, ochroną środowiska, przeciwdziałaniem i adaptacją do zmian klimatu i bezpieczeństwem energetycznym. Realizowane projekty różnią się od siebie w zależności od przyjętych celów i priorytetów. Nadrzędnym celem jest zawsze stwarzanie uczniom szans rozwoju.

■ Wsparcie szkół rolniczych w nowej perspektywie finansowej UE

Nowa perspektywa finansowa UE 2021–2027 otwiera nowe możliwości. Dzięki unijnym funduszom szkoły nadal będą mogły inwestować w młodzież, nauczycieli i rozwój bazy dydaktycznej – aby każda szkoła z sieci szkół rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi reprezentowała wysoki poziom kształcenia zawodowego i stanowiła nowoczesną placówkę edukacyjną.

Departament Oświaty
i Polityki Społecznej
MRiRW
tel. 22 623 15 75

Sieć szkół resortu rolnictwa

Źródło: Opracowanie Departamentów Spraw Społecznych i Oświaty Rolniczej

Aktualizacja czterech tzw. dyrektyw śniadaniowych

Weszły w życie unijne przepisy dotyczące wybranych kategorii żywności „śniadaniowej”, m.in. miodu, soków owocowych, dżemów i mleka konserwowanego. Państwa członkowskie UE muszą wdrożyć nową dyrektywę do 14 grudnia 2025 r., a stosować nowe przepisy od 14 czerwca 2026 r.

13 czerwca 2024 r. weszły w życie przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1438 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie zmiany:

- dyrektywy Rady 2001/110/WE odnoszącej się do miodu;
- dyrektywy Rady 2001/112/WE odnoszącej się do soków owocowych i niektórych podobnych produktów przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- dyrektywy Rady 2001/113/WE odnoszącej się do dżemów owocowych, galaretek i marmolady oraz słodzonego przecieru z kasztanów przeznaczonych do spożycia przez ludzi;
- dyrektywy Rady 2001/114/WE odnoszącej się do niektórych rodzajów częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka konserwowanego przeznaczonego do spożycia przez ludzi (Dz.U. L 2024/1438, 24.5.2024).

■ Co obejmują zmiany?

W dyrektywie aktualizowane są cztery z siedmiu tzw. dyrektyw śniadaniowych¹, które zostały ustanowione ponad 20 lat temu. Zmienione przepisy dotyczą składu, nazewnictwa i znakowania niektórych „śniadaniowych” środków spożywczych. W myśl strategii Komisji Europejskiej „Od pola do stołu” celem tych przepisów jest m.in. zmiana składów środków spożywczych o wysokiej zawartości cukrów i ułatwienie konsumentom

podejmowania świadomych i zdrowszych decyzji co do wyboru produktów, takich jak miód, soki owocowe, dżemy i mleko konserwowane.

■ Zmiany dotyczące dżemów, soków i mleka konserwowanego

W wyniku zmian w dyrektywie:

- Zwiększona zostaje wymagana minimalna ilość owoców używanych do produkcji dżemów i galaretek – zarówno w ich wersji podstawowej; z obecnie obowiązują-

Zmienione przepisy dotyczą składu, nazewnictwa i znakowania niektórych „śniadaniowych” środków spożywczych

cych 350 g do 450 g owoców na 1 kg produktu, jak i w wersji „ekstra”: z 450 g do 500 g owoców na 1 kg produktu.

- Wskazane są wymogi i dozwolone technologie obniżania zawartości cukrów w sokach owocowych, aby sprostać rosnącemu zapotrzebowaniu konsumentów na soki tego rodzaju.

- Nazwa „sok owocowy o obniżonej zawartości cukru” będzie mogła być zastosowana, jeśli co najmniej 30 proc. naturalnie występujących cukrów zostanie usuniętych za pomocą dozwolonych dyrektywą metod, tj. filtracji membranowej oraz fermentacji drożdżowej. Producenci nie będą mogli jednak używać substancji słodzących, aby zrekompensować wpływ redukcji cukru na smak, konsystencję i jakość produktu końcowego.

- W oznakowaniu standardowych soków owocowych w celu umożliwienia konsumentom łatwego rozróżnienia między nektarami owocowymi, które mogą zawierać dodatek cukru a sokami owocowymi, które nie mogą zawierać dodanego cukru – producenci będą mogli

stosować dobrowolny komunikat: „soki owocowe zawierają wyłącznie naturalnie występujące cukry”.

- W przypadku nektarów owocowych, które zgodnie z prawną definicją mogą zawierać dodatek cukru lub miodu – żeby wspierać produkcję i wprowadzanie do obrotu owoców oraz podnieść jakość nektarów, wprowadzono przepisy

¹ Poprzedzony analizą potrzeb Wniosek Komisji Europejskiej z 21 kwietnia 2023 r. dot. Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady.

regulujące maksymalny poziom dosłodzenia zależnie od kwasowości owoców wykorzystywanych do ich produkcji.

- Dozwolona będzie produkcja niektórych rodzajów częściowo lub całkowicie odwodnionego mleka konserwowanego z obniżoną zawartością laktozy.

■ Zmiany dotyczące miodu

Nowe przepisy dyrektywy mają ponadto przeciwdziałać oszustwom związanym z miodem. Dyrektywa wprowadziła bardziej rygorystyczne przepisy co do wskazania miejsca pochodzenia miodu. Według nowej dyrektywy w przyszłości etykiety miodu będą musiały wyraźnie

określać kraje pochodzenia mieszanek miodu wraz z procentową zawartością w mieszance miodu każdego z tych krajów. Nowe przepisy zapoczątkowują też proces wprowadzenia unijnego systemu identyfikowalności miodu. Dzięki tym zmianom pszczelarze i konsumenci będą lepiej chronieni przed zafałszowanym miodem.

■ Termin wdrożenia dyrektywy

Dyrektywa musi zostać wdrożona do 14 grudnia 2025 r. do prawa krajowego. Wiąże się to z opracowaniem i publikacją przepisów zmieniających kilka krajowych rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby ich treść

transponowała zmiany wprowadzane przepisami ww. dyrektywą (UE) nr 2024/1438.

W odniesieniu do soków owocowych, dżemów i marmolad Komisja została zobowiązana do przygotowania sprawozdania oceniającego wprowadzenie obowiązku etykietowania kraju pochodzenia użytych owoców w ciągu 36 miesięcy od wejścia w życie niniejszej dyrektywy, w stosownych przypadkach wraz z wnioskiem ustawodawczym.

Departament Rolnictwa
Ekologicznego i Jakości Żywności
MRiRW
tel. 22 623 16 32

Zdjęcia: Viktor-, Kinga-, Cut.Stock.adobe.com

Wprowadzenie do obrotu produktów nawozowych

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi udostępniło na swojej stronie internetowej generator wniosków o pozwolenie na wprowadzenie do obrotu produktów nawozowych. Generator ułatwia przedsiębiorcom złożenie kompletnego wniosku wraz z obowiązkowymi załącznikami.

Do wypełnienia wniosku o pozwolenie na wprowadzenie do obrotu produktów nawozowych niezbędne są:

- informacje dotyczące wnioskodawcy – producenta, importera lub innego podmiotu wprowadzającego do obrotu (krajowego lub zagranicznego);
- dane o produkcie, w tym informacje czy produkt zawiera odpady lub produkty uboczne pochodzenia zwierzęcego.

Kompletny wniosek musi także zawierać obowiązkowe załączniki:

- potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej;

- sprawozdania z badań fizykochemicznych;
- opinię o spełnieniu wymagań jakościowych;
- opinię o przydatności.

Dodatkowe załączniki wynikają ze specyfiki podmiotu (kopia umowy spółki cywilnej, kopia dokumentu potwierdzającego prowadzenie działalności gospodarczej na terenie UE/tłumaczenie przysięgłe) czy specyfiki produktu (sprawozdania z badań rolniczych, sprawozdanie z badań biologicznych, opinia Państwowego Instytutu Weterynarii w Puławach o bezpieczeństwie produktu dla zdrowia zwierząt, opinia Instytutu Medycyny

Wsi w Lublinie o bezpieczeństwie produktu dla zdrowia ludzi, opinia Instytutu Ochrony Środowiska – PIB w Warszawie o bezpieczeństwie produktu dla środowiska).

Po złożeniu wniosku przez generator, wniosek oraz załączniki należy przesłać:

- przez ePUAP – podpisane elektronicznie;
- listownie lub bezpośrednio w MRiRW – podpisane osobiście.

Wniosek jest dostępny na stronie internetowej MRiRW: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/zloz-wniosek-o- pozwolenie-na-wprowadzenie-do-obrotu-nawozu-albo-srodka-wspomagajacego-uprawe-roslin>.

Departament Hodowli
i Ochrony Roślin
MRiRW
tel. 22 623 21 51

Nie przywoź pasażerów na gapę!

Okres wakacyjny w szczególny sposób sprzyja bliższym i dalszym podróżom. Często podczas wędrowek, zwłaszcza do egzotycznych miejsc, spostrzegasz piękne rośliny, które koniecznie chcesz mieć w domu lub ogrodzie. Jednak dla własnego dobra unikaj przywożenia roślin lub produktów roślinnych spoza granic Unii Europejskiej.

Wracasz z podróży poza granice UE? Upewnij się, że nie wwozisz do Polski żadnych roślin, kwiatów, nasion, owoców ani warzyw. Każda z takich zagranicznych pamiątek może posłużyć pasażerom na gapę – szkodnikom lub chorobom, które mogą zagrażać zdrowiu roślin uprawnych, ogrodowych lub domowych.

Aby chronić nasze rolnictwo i środowisko naturalne, pozostaw rośliny i produkty roślinne w miejscach, z których pochodzą. W skali światowej szkodniki roślin odpowiadają za nawet 40 proc. strat w uprawach żywnościowych oraz za straty w handlu produktami

rolnymi, wynoszące ponad 220 miliardów dolarów rocznie!

Nawet jeśli chcesz przywieźć jedną roślinę na własny użytek, zastanów się nad możliwymi konsekwencjami i dowiedz się, jakie obowiązują zasady dotyczące podróżowania z roślinami lub produktami roślinnymi. Prawo nie przewiduje odstępstw od powyższych przepisów dla importu do celów prywatnych. Obowiązują one bez względu na ilość towaru, jaki jest importowany.

Spełnienie wszystkich wymogów formalnych oraz wnikliwa kontrola fitosanitarna są gwarancją, że rośliny są zdrowe i że w miejscu wwozu

na terytorium UE nie zostaną skonfiskowane i odesłane do miejsca pochodzenia lub zniszczone.

■ Kampania #PlantHealth4Life

Jeśli mimo wszystko uważasz, że przywiezienie jednej rośliny z wakacyjnych wędrowek nie będzie miało negatywnych konsekwencji, zapoznaj się z unijną kampanią #PlantHealth4Life. Jest to kampania społeczna, w której szczególną uwagę zwraca się na związek między zdrowiem roślin a naszym codziennym życiem.

Szkodniki i choroby roślin wpływają na bezpieczeństwo żywnościowe, gospodarkę i środowisko. To właśnie z tego powodu zdrowe rośliny są kluczowe dla produkcji zdrowej żywności oraz zadbania o zrównoważoną przyszłość.

Wszyscy możemy odegrać ważną rolę w procesie dbania o zdrowie roślin. Dołącz do kampanii #PlantHealth4Life i dowiedz się, co możesz zrobić, aby poprawić zdrowie roślin i chronić swoją społeczność.

■ Sprowadzanie roślin do UE – najważniejsze informacje

Dla osób zainteresowanych sprowadzaniem roślin do Unii Europejskiej, w tym do Polski, przedstawiamy najistotniejsze informacje w tym zakresie.

Osoby planujące przywóz do Unii Europejskiej roślin w celach handlowych muszą posiadać świadectwo fitosanitarne, wystawione przez oficjalną służbę ochrony państwa, z którego roślina pochodzi oraz zarejestrować się w rejestrze podmiotów profesjonalnych, prowadzonym przez właściwego miejscowo Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Rejestracja odbywa się na

**Przewożąc części roślin w bagażu
możesz zabrać ze sobą pasażerów na gapę**

wniosek podmiotu. Po dokonaniu rejestracji podmiot importujący do celów komercyjnych powinien założyć w systemie TRACES NT konto jako Europejski Rejestrowany Podmiot Profesjonalny (EURPO). Aby konto takie było aktywne, jego ważność musi zostać potwierdzona przez Wojewódzkiego Inspektora, u którego dokonywana była rejestracja w rejestrze podmiotów profesjonalnych.

W przypadku importu do celów prywatnych rejestracja w rejestrze podmiotów profesjonalnych nie jest obowiązkiem, jednak osoba importująca powinna mieć konto w systemie TRACES NT jako podmiot europejski inny niż zarejestrowany operator (skrót EUPO w systemie TRACES NT). Konto takie jest darmowe i nie wymaga potwierdzenia ważności przez właściwego miejscowo Wojewódzkiego Inspektora.

Każda przesyłka roślin przeznaczonych do sadzenia oraz niektórych warzyw i owoców (np. papryki,

bakłażanów, owoców cytrusowych, warzyw korzeniowych) wprowadzana na terytorium Unii Europejskiej, zarówno w celach komercyjnych, jak i na własny użytek, musi zostać zgłoszona do granicznej kontroli fitosanitarnej w wyznaczonym do takiej kontroli Punkcie Kontroli Granicznej, niezależnie od ilości sprowadzanych roślin. Zgłoszenia można dokonać wyłącznie za pośrednictwem systemu TRACES NT poprzez wypełnienie przez osobę odpowiedzialną za przesyłkę pierwszej części dokumentu CHED-PP.

fitosanitarnej jest odpłatne, a wysokość opłaty jest zależna od ilości i rodzaju importowanego towaru. Więcej informacji na temat obsługi systemu TRACES NT można znaleźć na stronie internetowej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w zakładce „Co robimy – Eksport i Import – TRACES”.

■ **Konsekwencje niezastosowania się do zasad**

Niezastosowanie się do wskazanych zasad może wiązać się z zatrzymaniem przesyłki, odesłaniem

Dołącz do kampanii #PlantHealth4Life i dowiedz się, co możesz zrobić, aby poprawić zdrowie roślin i chronić swoją społeczność.

Osobą odpowiedzialną za przesyłkę może być importer/wprowadzający lub osoba przez niego wyznaczona (np. agent celny). Wykonanie granicznej kontroli

jej do miejsca pochodzenia lub zniszczeniem. Koszty tych działań ponosi importujący/wprowadzający. Rośliny przewożone nielegalnie w bagażu osobistym, ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową zostaną skonfiskowane, może się to również wiązać z karą finansową.

■ **Zastanów się, zanim przywieziesz**

Wystarczy przestrzegać najważniejszych zasad, aby ustrzec się przed pasażerami na gapę. Zanim przywieziesz do Polski ciekawe rośliny z wakacji lub sprowadzisz swoje kwiaty doniczkowe z Wielkiej Brytanii, zastanów się czy warto. Może lepiej nie mieć jednego egzotycznego okazu, ale nie stracić pozostałych domowych roślin z powodu przywiezionego agrofaga?

Warto pamiętać o hasle kampanii #PlantHealth4Life: „Dbaj o zdrowie roślin, chroń życie”.

Główny Inspektorat
Ochrony Roślin i Nasiennictwa
tel. 22 652 92 90

Zdjęcia: archiwum GIORiN

Rośliny przewożone nielegalnie w bagażu osobistym, ujawnione przez Służbę Celno-Skarbową zostaną skonfiskowane. Taki „transport” może się również wiązać z karą finansową

Zwiedzaj Polskę

Szlakiem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

Przewodnik „Zwiedzaj Polskę. Szlakiem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego” przygotowany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi pokazuje ciekawe zakątki naszego kraju i prowadzi do miejsc, które stały się atrakcyjniejsze dzięki wykorzystaniu środków z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego.

W przewodniku prezentujemy 50 projektów współfinansowanych z tego funduszu w ramach Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze”, gdzie – dzięki zaangażowaniu i chęci działania – przedsiębiorcy, przetwórcy, przedstawiciele samorządów czy lokalnych społeczności (w tym Rybackich Lokalnych Grup Działania) mogli spełnić swoje marzenia.

To nie tylko olbrzymie inwestycje przetwórców ryb czy przedsiębiorców polepszających warunki chowu i hodowli ryb. To także rozwijające się obszary zależne od rybactwa, a na ich terenie: tętniące życiem strefy edukacji i rekreacji, gdzie spotyka się lokalna społeczność, place zabaw, siłownie zewnętrzne i boiska sportowe.

Jednym z miejsc, które zmieniło się dzięki środkom pozyskanym z Programu Operacyjnego „Rybacktwo i Morze” jest Klekot – największy zbiornik wodny w powiecie włoszczowskim.

■ Jak Klekot stał się atrakcyjnym miejscem wypoczynku

Klekot to ok. 20 ha lustra wody z wyspą pośrodku. Jest to niewątpliwie ważne miejsce na mapie turystycznej zachodniej części województwa świętokrzyskiego. Zrealizowany projekt, w ramach którego rozbudowano i zmodernizowano infrastrukturę,

uczynił Klekot łatwiej dostępnym, przyjaźniejszym naturze i bardziej atrakcyjnym miejscem.

Prowadzący do plaży chodnik zastąpił piaszczystą drogę, która utrudniała poruszanie się osobom niepełnosprawnym, z wózkami czy na rowerach. Nad wodą wybudowano przebieralnię oraz dwie alta-

Tak jak kąpielisko jest ulubionym miejscem wypoczynku osób mieszkających i wypoczywających w powiecie, tak łowisko, użytkowane przez Włoszczowskie Towarzystwo Wędkarstwa Sportowego „Big Fish”, jest areną zmaganiń wędkarzy z całej Polski.

Wydatki kwalifikowalne zrealizowanej przez gminę Włoszczowa operacji „Utworzenie ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej przeznaczonej na użytek publiczny w otoczeniu stawów rybnych i zbiornika Klekot w gminie Włoszczowa” wyniosły ogółem 460 635 zł, w tym ze środków z Eu-

Zbiornik Klekot stał się miejscem, gdzie można uprawiać sporty wodne

ny: dużą nad Klekotem, a mniejszą przy stawach rybnych. Przy większej postawiony został murowany grill. Teren został uporządkowany, posiano trawę, postawiono ławy i stoły, kosze na śmieci. Nowością są też panele fotowoltaiczne, które zaopatrują obiekt w energię elektryczną.

ropejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego pochodziło 255 000 zł, a wartość dofinansowania ze środków krajowych wyniosła 45 000 zł.

Departament Pomocy Technicznej
MRiRW

tel. 22 623 16 37

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Posiedzenie Rady AGRIFISH

Rozmowy o przyszłości rolnictwa w UE

Minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski przewodniczył polskiej delegacji na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH) 15 lipca 2024 r. w Brukseli. Głównymi tematami obrad były: długoterminowa żywotność obszarów wiejskich oraz sprawy rolne związane z handlem. Polska wniosła także pod obrady wnioski informujące o podpisanej Wspólnej deklaracji dotyczącej utworzenia partnerstwa europejskiego dla inicjatywy BIOEAST.

Węgry jako kraj sprawujący Przewodnictwo w Radzie UE, zaprezentowały program prac i priorytety na II połowę 2024 r. Jednym z siedmiu priorytetów Prezydencji węgierskiej będzie „polityka rolna skoncentrowana na rolniku”. Prezydencja przedstawiała też priorytety dla rolnictwa tj.: rolnictwo konkurencyjne, odporne na kryzysy, zrównoważone, przyjazne rolnikom i oparte na wiedzy. W zakresie rybołówstwa Węgrzy koncentrują się na konkurencyjności europejskiego sektora akwakultury oraz negocjacjach kwot połowowych.

■ Długoterminowa żywotność obszarów wiejskich

Unijni ministrowie ds. rolnictwa przeprowadzili debatę na temat żywotności obszarów wiejskich, w szczególności na temat wymiany pokoleń i aspektów demograficznych.

Minister Czesław Siekierski potwierdził, że zachowanie żywotności obszarów wiejskich jest wyzwaniem, które wymaga przewartościowania budżetu UE, wzmocnienia II filaru i podejścia, które będzie kreowało odpowiedzialność za rozwój obszarów wiejskich także innych polityk i funduszy.

Minister zwrócił uwagę, że pojawiły się nowe wyzwania rozwojowe

o charakterze geopolitycznym oraz klimatycznym, na które polityka dotycząca rozwoju wsi musi odpowiedzieć w swoich celach i priorytetach.

– *W nowym okresie programowania WPR zarówno pierwszy jak i drugi filar powinny zapewnić realizację ww. celów, szczególnie tych, które dotyczą poprawy sytuacji demograficznej* – podkreślił polski minister rolnictwa.

Minister dodał, że drugi filar WPR powinien nadal wzmacniać żywotność obszarów wiejskich m.in. w obszarze inwestycji nie tylko infrastrukturalnych, lecz także społecznych, z wykorzystaniem aktywności lokalnej w kreowaniu kierunków rozwoju.

Zaznaczył również, że są możliwe lepsza współpraca i komplementarność między WPR i pozostałymi politykami i funduszami UE na rzecz rozwoju obszarów wiejskich.

– *Nie może być tak, że za rozwój obszarów wiejskich odpowiada tylko wspólna polityka rolna. W tym kontekście ważny jest rural proofing tj. mechanizm weryfikacji wpływu innych polityk na rozwój obszarów wiejskich. Musi być też zachowany podział ról – między tym, co realizujemy w ramach środków unijnych, a co w ramach polityk krajowych. Te wszystkie działania powinny składać się w jedną spójną całość* – powiedział minister Czesław Siekierski.

■ Sprawy rolne związane z handlem

Na podstawie informacji przekazanych przez Komisję ministrowie omówili temat handlu rolnego. Rada została poinformowana o bieżących obrotach handlowych produktów rolno-spożywczych oraz o najnowszych negocjacjach dotyczących dwustronnych umów o wolnym handlu.

Minister Siekierski poinformował, że Polska wielokrotnie wskazywała, że agenda handlowa UE powinna uwzględniać ochronę wrażliwych sektorów rolnictwa.

– *Negocjacje handlowe powinny być transparentne i poprzedzone analizą wpływu. Należy w nich przestrzegać zasady wzajemności i równowagi wymiany koncesji taryfowych* – dodał szef resortu rolnictwa.

Minister podkreślił też, że zawierane porozumienia powinny pozwalać na podjęcie szybkich i skutecznych działań w razie nadmiernego importu towarów rolnych. Dodał, że preferencje taryfowe w dostępie do unijnego rynku powinny być uwarunkowane dostosowaniem się partnerów do unijnych standardów.

– *Chodzi zarówno o standardy bezpieczeństwa i jakości żywności, jak również te dotyczące zrównoważonego rozwoju, w tym ochrony środowiska i klimatu* – powiedział minister.

Odnosząc się do relacji handlowych z Ukrainą Minister Siekierski poinformował, że Polska popiera zapowiedź Komisji, że obecne przedłużenie autonomicznych środków handlowych jest ostatnie, a po ich wygaśnięciu – w czerwcu 2025 r. – wrócą zasady wynikające z Układu o stowarzyszeniu. W kontekście wznowienia negocjacji z Ukrainą w sprawie pogłębienia liberalizacji

minister Siekierski przypomniał, że Polska przekazała już do Komisji szczegółowe postulaty.

■ Europejskie rolnictwo i leśnictwo: podstawa konkurencyjnej, suwerennej i dostatniej UE

Delegacja Austrii przedstawiała notę na temat zaznaczenia europejskiego rolnictwa i leśnictwa, popartą przez kilka państw członkowskich, w tym Polskę.

Minister Siekierski powiedział, że w nocy poruszono wiele istotnych kwestii w zakresie roli rolnictwa i jego przyszłości oraz w zakresie reagowania na zmiany klimatyczne.

Szef resortu rolnictwa stwierdził, że potrzebny jest kompleksowy przegląd prawodawstwa dotyczącego Europejskiego Zielonego Ładu i ocena jego wpływu na rolnictwo i leśnictwo.

– *Zmiany, które zostaną wprowadzone w wyniku przeglądu, powinny znosić niepotrzebne ograniczenia.*

Minister podkreślił również, że należy odsunąć w czasie wdrożenie przepisów rozporządzenia w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów, zwłaszcza, że jeszcze nie został przygotowany system informatyczny.

■ Partnerstwo europejskie dla inicjatywy BIOEAST

Minister poinformował o Wspólnej deklaracji dotyczącej utworzenia partnerstwa europejskiego dla inicjatywy BIOEAST, którą podpisało 20 ministrów rolnictwa i ministrów badań z 10 krajów BIOEAST.

Szef polskiej delegacji dodał, że partnerstwo ukierunkowane jest na podjęcie kluczowych wyzwań w dziedzinie rolnictwa opartego na wiedzy oraz w zakresie akwakultury i leśnictwa w biogospodarce.

Podkreślił również, że w deklaracji kluczowe jest znaczenie zapewnienia bezpieczeństwa europej-

i rozpowszechnianie wiedzy oraz ustanowienie skutecznych ram finansowania badań – podkreślił minister Siekierski.

Polski minister rolnictwa poinformował, że przewiduje pogłębioną dyskusję ze wszystkimi państwami członkowskimi i Komisją Europejską na temat struktury partnerstwa, zakresu, roli uczestników i aspektów finansowych.

■ Europejskie programy promowania produktów rolnych

Delegacja Hiszpanii przedstawiła notę na temat koniecznych usprawnień w zakresie programów promocyjnych dotyczących produktów rolnych. Notę poparło kilka państw członkowskich, w tym Polska.

Minister Czesław Siekierski stwierdził, że zmniejszenie obciążeń administracyjnych i uproszczenie zarządzania programami promocyjnymi jest kluczowe zarówno dla organów wdrażających, jak i dla beneficjentów unijnej polityki promocji.

Szef resortu rolnictwa dodał, że ujednoczenie zarządzania programami zapewni właściwą realizację celów polityki promocji, która ma kluczowe znaczenie dla konkurencyjności europejskiego sektora rolno-spożywczego.

■ Spotkania na marginesie posiedzenia Rady

Na marginesie Rady AGRIFISH minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski rozmawiał z Komisarzem ds. Rolnictwa Januszem Wojciechowskim oraz Dyrektorem Generalnym DG AGRI, Wolfgangiem Burtscherem na temat spraw związanych z nadchodzącą Prezydencją Polski w Radzie UE w I połowie przyszłego roku.

Departament Komunikacji
i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Zachowanie żywotności obszarów wiejskich jest wyzwaniem, które wymaga przewartościowania budżetu UE – podkreślał minister Czesław Siekierski w wypowiedzi dla mediów po posiedzeniu Rady

Konieczne są także dalsze prace nad uproszczaniem wdrażania WPR, tak aby ograniczyć bariery i obciążenia administracyjne – dodał minister Czesław Siekierski.

skiego systemu żywnościowego oraz potencjału biogospodarki.

– *Osiągnięcie tych celów wymaga znacznych inwestycji w badania naukowe i innowacje, adaptację*

Polska żywność na chińskim rynku

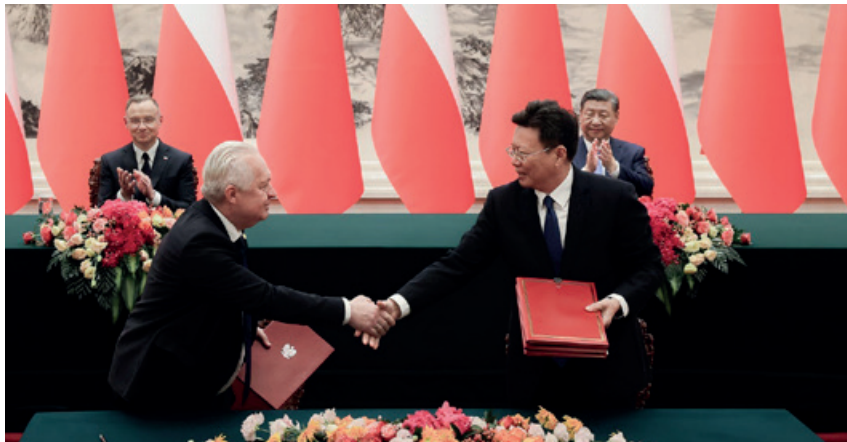
Zniesienie zakazu eksportu mięsa drobiowego z Polski do Chin to efekt uzgodnień zawartych w dokumentach podpisanych podczas wizyty sekretarza stanu Jacka Czerniaka w Pekinie.

Wiceminister rolnictwa i rozwoju wsi Jacek Czerniak 24 czerwca 2024 r. uczestniczył w delegacji towarzyszącej prezydentowi RP Andrzejowi Dudzie w rozmowach plenarnych z przewodniczącym Chińskiej Republiki Ludowej Xi Jinpingiem w Pekinie. Ważnym elementem spotkania było podpisanie, w obecności głów państw, dokumentów regulujących współpracę pomiędzy Polską i Chinami w zakresie dostępu polskiej żywności do rynku chińskiego.

Wiceminister Czerniak podpisał, w imieniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, memorandum o porozumieniu w sprawie planu pracy w zakresie wyznaczania stref i regionalizacji w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), jak również protokoły dot. warunków eksportu do ChRL dzikich produktów wodnych oraz fasoli.

Na podstawie podpisanych dokumentów:

- Zniesiony został zakaz eksportu mięsa drobiowego z Polski do Chin nałożony w styczniu 2020 r.

Podpisanie dokumentów regulujących współpracę pomiędzy Polską i Chinami w zakresie dostępu polskiej żywności do rynku chińskiego

z powodu wystąpienia ognisk HPAI (obwieszczenie Generalnej Administracji Celnej ChRL nr 71/2024). Rozpoczął się proces rejestracji zakładów drobiowych zainteresowanych eksportem do ChRL.

- Do końca 2024 r. wypracowany zostanie końcowy dokument w sprawie uznania przez władze chińskie regionalizacji w zakresie grypy ptaków (regionalizacja zagwarantuje nieprzerwany przebieg

eksportu mięsa drobiowego z regionów wolnych od tej choroby).

- Zrealizowane zostaną niezbędne procedury techniczne konieczne do rozpoczęcia możliwości wysyłek dzikich produktów wodnych oraz fasoli na rynek chiński.

Departament Komunikacji
i Promocji MRiRW
tel. 22 623 18 38

Zdjęcie: Marek Borawski/KPRP

Rozmowy z ambasadorem Algierii

Sekretarz stanu Stefan Krajewski 20 czerwca 2024 r. spotkał się z ambasadorem Algierskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej w Polsce Mohamedem Saleh Eddine Belaidem. Była to pierwsza wizyta ambasadora w MRiRW.

Wiceminister Stefan Krajewski stwierdził, że Algieria jest jednym z priorytetowych i perspektywicznych partnerów handlowych i jesteśmy zainteresowani rozwojem dalszej współpracy. Zadeklarował gotowość do zwiększenia eksportu rolnego na rynek algierski, jak

i poszerzenie asortymentu. Wyraził także nadzieję na rozwiązanie problemów z dostępem polskich jabłek do rynku algierskiego. Ambasador zadeklarował podjęcie niezbędnych kroków do rozwiązania tej kwestii.

Główny lekarz weterynarii Krzysztof Jażdżewski podkreślił,

że polskie służby weterynaryjne są w bezpośrednim kontakcie ze swoimi algierskimi odpowiednikami. Poinformował, że funkcjonuje szereg uzgodnionych świadectw weterynaryjnych w eksporcie z Polski do Algierii, m.in. dla bydła rzeźnego. Jesteśmy

zainteresowani uzgodnieniem kolejnych świadectw m.in. dla owiec rzeźnych. Inspekcja Weterynaryjna RP zaproponowała, by sprawy weterynaryjne we wzajemnych relacjach zostały omówione podczas spotkania online z algierskim odpowiednikiem.

Polski wiceminister zauważył, że impulsem do pogłębienia współpracy może być podpisanie negocjowanego obecnie memorandum. Zwrócił też uwagę na możliwość rozwoju współpracy w obszarze nauki i badań w rolnictwie.

Ambasador Mohamed Saleh Ed-dine Belaidem zgodził się z opinią wiceministra rolnictwa o wciąż niewykorzystanym w pełni potencjale relacji polsko-algierskich. Wyraził nadzieję na spotkanie ministrów rolnictwa Polski i Algierii. Okazją może być posiedzenie Polsko-Algierskiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Gospodarczej (rozważane pod koniec 2024 lub na początku

Algieria jest jednym z priorytetowych i perspektywicznych partnerów handlowych – podkreślał w czasie spotkania z ambasadorem Algierii w Polsce wiceminister Stefan Krajewski

2025 r.). Ambasador z zainteresowaniem przyjął propozycję nawiązania współpracy badawczo-rozwojowej w sprawach rolnych. Jego zdaniem perspektywnym obszarem współpracy mogą być wspólne polsko-algierskie inwestycje i projekty rolnicze.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

W 2023 r. wartość eksportu towarów rolno-spożywczych do Algierii wyniosła ponad 251 mln euro.

Eksportowaliśmy głównie mleko i śmietanę w proszku, w granulach, a także tytoń, przetwory spożywcze dla niemowląt, pszenicę i meslin. W pierwszym kwartale 2024 r. eksportowaliśmy do Algierii towary za ponad 89 mln euro.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Współpraca z Wietnamem

Sekretarz stanu Jacek Czerniak 19 czerwca 2024 r. spotkał się z nowo powołanym ambasadorem Wietnamu w Polsce Ha Hoang Hai. Rozmówcy omówili najważniejsze sprawy z zakresu dwustronnych relacji w sektorze rolno-spożywczym, możliwości intensyfikacji wymiany handlowej i rozwijania współpracy naukowo-badawczej.

Wiceminister Czerniak podkreślił, że Polskę i Wietnam łączą bardzo dobre relacje polityczne, gospodarcze oraz społeczno-kulturowe. Wyraził nadzieję, że dalsza dobra współpraca znajdzie odzwierciedlenie również w wymianie handlowej artykułami rolno-spożywczymi.

Sekretarz stanu podziękował za uzgodnione w ubiegłym roku wzory świadectw zdrowia dla mięsa z gęsi i kaczek oraz mięsa wołowego. Poinformował, że strona polska liczy na finalizację procesu otwarcia

Intensyfikacja wymiany handlowej między Polską a Wietnamem była głównym tematem rozmowy wiceministra Jacka Czerniaka z ambasadorem Ha Hoang Hai

wietnamskiego rynku dla borówki wysokiej i umożliwienie eksportu mięsa wieprzowego do Wietnamu ze wszystkich polskich województw.

Ambasador Wietnamu zgłosił zainteresowanie intensyfikacją współpracy z Polską w obszarze rybołówstwa, bardzo ważnego dla Wietnamu sektora gospodarki.

Strony uzgodniły rozpoczęcie przygotowań do kolejnego posiedzenia polsko-wietnamskiej grupy

robotniczej ds. współpracy w dziedzinie rolnictwa.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

Wietnam to bardzo ważny i perspektywiczny partner Polski w handlu rolno-spożywczym. W 2023 r. nasz eksport do tego kraju osiągnął wartość 175,8 mln euro (wzrost o 14 proc. r/r). W pierwszym kwartale 2024 r. odnotowaliśmy 43-procentowy wzrost wartości wysyłek

żywności na rynek wietnamski w porównaniu do analogicznego okresu 2023 r. Największym zainteresowaniem konsumentów w Wietnamie cieszą się polskie mięso i podroby, mięso z ryb i filety rybne.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Spotkanie z ambasadorem Tunezji

Sekretarz stanu Jacek Czerniak 18 czerwca 2024 r. spotkał się z ambasadorem Republiki Tunezyjskiej w Polsce Taoufikiem Chebbi. Rozmowa dotyczyła możliwości rozwoju współpracy bilateralnej, w szczególności w zakresie handlu towarami rolno-spożywczymi i wymiany doświadczeń w sferze badań i innowacji w rolnictwie.

Wiceminister Jacek Czerniak podkreślił, że Polska jest znaczącym producentem i eksporterem żywności, obecnie jednym z głównych producentów zbóż w Unii Europejskiej. Zaznaczył gotowość do poszerzenia eksportowanego na rynek tunezyjski asortymentu. Wyraził również nadzieję na szybkie uzgodnienie warunków dostępu

do rynku tunezyjskiego dla mięsa drobiowego.

Ambasador Taoufik Chebbi potwierdził zainteresowanie strony tunezyjskiej dalszym rozwojem współpracy z Polską, w tym w zakresie handlu rolnego.

Przypomniał również o kluczowym znaczeniu bezpieczeństwa żywnościowego, na które negatywny

wpływ ma zarówno rosyjska agresja na Ukrainę, jak i postępujące zmiany klimatyczne. Jego zdaniem ważne jest wdrażanie innowacji technologicznych w rolnictwie oraz wymiana doświadczeń na poziomie eksperckim.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

W 2023 r. wartość eksportu towarów rolno-spożywczych z Polski do Tunezji wyniosła 5,4 mln euro. Eksportowaliśmy głównie sery i twarogi, masło oraz inne tłuszcze otrzymywane z mleka.

W pierwszym kwartale 2024 r. nastąpił wzrost eksportu rolno-spożywczego do poziomu 16,8 mln euro. Był on spowodowany eksportem cukru za prawie 15,5 mln euro.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Ambasador Tunezji zachęcał w czasie spotkania z wiceministrem Jackiem Czerniakiem do wspólnych przedsięwzięć polskich firm z partnerami tunezyjskimi w celu wejścia na inne rynki afrykańskie

Wizyta w Korei

Sekretarz stanu Michał Kołodziejczak 9–14 czerwca 2024 r. przebywał z wizytą w Korei Południowej. Celem wizyty było wsparcie polskich przedsiębiorców w ramach projektu „Mięso z Polski w Republice Korei Południowej”. Wiceminister otworzył polskie stoisko na targach Seoul Food & Hotel i odbył szereg spotkań z przedstawicielami administracji koreańskiej.

Uczestnicy rozmów w Agencji Kwarantanny Zwierząt i Roślin

Wiceminister Kołodziejczak odbył także szereg spotkań z przedstawicielami rządu Republiki Korei, m.in. z wiceministrem handlu, przemysłu i energii, kierownictwem Agencji Kwarantanny Zwierząt i Roślin, wiceministrem rolnictwa, żywności i spraw wsi oraz kierownictwem Ministerstwa Bezpieczeństwa Żywności i Leków. Podczas wizyty w Korei wiceministrowi towarzyszył dyrektor generalny MRiRW Bogusław Wijatyk oraz zastępca głównego lekarza weterynarii Paweł Meyer.

■ Omówione zagadnienia

Rozmowy dotyczyły poszerzenia dostępu do rynku koreańskiego dla polskich towarów rolno-spożywczych oraz zwiększenia eksportu żywności z Polski.

Sekretarz stanu Michał Kołodziejczak omówił ze stroną koreańską następujące zagadnienia:

- rozszerzenie eksportu mięsa wieprzowego do Republiki Korei zgodnie z respektowaniem pełnych zasad regionalizacji w zakresie ASF, tj. ze wszystkich zakładów zlokalizowanych na terenach wolnych od afrykańskiego pomoru świń;
- zakończenie procedur dostępowych dla mięsa drobiowego;
- umożliwienie dostępu do koreańskiego rynku dla mięsa wołowego;
- rozszerzenie eksportu produktów mleczarskich o nowe produkty;
- perspektywy współpracy naukowej i technologicznej pomiędzy instytutami badawczymi nadzorowanymi przez MRiRW oraz zainteresowanymi podmiotami naukowymi z Republiki Korei.

■ Wymiana handlowa artykułami rolno-spożywczymi

Korea Południowa jest bardzo ważnym partnerem wśród krajów Azji

Wschodniej. Ze względu na dużą zależność od żywności importowanej kraj ten stanowi dla Polski perspektywiczny rynek zbytu. Rozmowy dwustronne mające na celu przyspieszenie finalizacji procedur dostępu do koreańskiego rynku dla towarów rolno-spożywczych będą w najbliższym czasie kontynuowane.

W 2023 r. polski eksport do Korei Południowej osiągnął poziom 82,6 mln euro (wzrost o 9 proc. r/r). Eksportujemy głównie mleko i śmietanę, co w ostatnim czasie stanowi 90 proc. udziału w koreańskim rynku. Kolejnymi najczęściej eksportowanymi produktami są skrobia i piwo.

Departament Współpracy
Międzynarodowej
MRiRW

tel. 22 623 24 71

Zdjęcie: archiwum MRiRW

Nowoczesne rolnictwo

V Krajowe Dni Pola

– *Doceniemy pracę rolników, bo od nich wszystko się zaczyna* – podkreślił minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski podczas uroczystego otwarcia V Krajowych Dni Pola w Boguchwale w woj. podkarpackim. Krajowe Dni Pola odbywały się od 14 do 16 czerwca 2024 r. pod przewodnim hasłem: nowoczesne rolnictwo. Rolnicy mogli zapoznać się z najnowszymi osiągnięciami z zakresu upraw i hodowli. Równolegle odbyła się XXV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych.

– *Rolnictwo to żywność, rolnictwo to wyżywienie, rolnictwo to zdrowie* – zwrócił uwagę minister podczas otwarcia V Krajowych Dni Pola.

Szef resortu rolnictwa podkreślił przy tym, że należy zacząć od pola, bo właśnie tam zaczyna się produkcja rolnicza. Od pola do stołu, gdyż w ten sposób widać poszczególne elementy – wkład rolników, wkład przetwórców, wkład handlowców i dopiero wówczas konsument ma przybliżony przebieg wytwarzania.

■ Apel do rolników i konsumentów

– *Często my jako konsumenci za mało mamy wiedzy, wyobraźni o tym, jak żywność trafia na nasz stół* – powiedział minister. – *Mam takie wielkie przesłanie, prośbę, abyśmy otworzyli rolnictwo na konsumentów, rolnictwo na społeczeństwo, aby pokazać osiągnięcia i piękno pracy rolnika i trud pracy rolnika, bo wówczas inaczej będziemy rozmawiać w odbiorze społecznym o wymogach, o potrzebie wsparcia* – apelował szef resortu rolnictwa.

Szef resortu rolnictwa podkreślił jednocześnie, że w Polsce rolnictwo jest zróżnicowane, ale jest w nim miejsce dla każdego gospodarstwa – i małego, i dużego. Dodał przy tym, że Zielony Ład jest

potrzebny, ale musi być związany ze specyfiką rolnictwa.

– *Rolnicy wiedzą, jak przestrzegać dobrego gospodarowania. Rolnicy*

w Boguchwale to teren praktycznego szkolenia nie tylko rolników, producentów rolniczych, pszczelarzy i doradców, lecz także uczniów szkół rolniczych oraz studentów. Pole ma powierzchnię prawie 19 hektarów.

Odwiedzający je mogli zapoznać się z bogactwem gatunków i odmian roślin leczniczych, nowościami technologicznymi z zakresu rolnictwa precyzyjnego, dobrymi praktykami rolniczymi oraz technologiami uprawy i ochrony roślin.

Na poletkach, oprócz zbóż, znajdują się: kolekcja ziół i roślin

Rolnictwo to żywność, rolnictwo to wyżywienie, rolnictwo to zdrowie – podkreślał minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski podczas uroczystego otwarcia V Krajowych Dni Pola w Boguchwale

wiedzą na czym polega dobrostan przyrody, zwierząt, roślin i nie trzeba ich zarzucać instrukcjami z Unii Europejskiej – podkreślił minister rolnictwa i rozwoju wsi Czesław Siekierski.

■ Poletka demonstracyjne

Pole doświadczalne Podkarpackiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego

miododajnych oraz pokazowa kolekcja z najnowszymi odmianami roślin jagodowych – malin, jeżyn i jagód. Ciekawostką tej edycji był tradycyjny sad z dawnymi odmianami drzew owocowych, m.in. jabłoni, gruszy, wiśni i śliw. W tym sektorze odbywały się również pokazy pracy sprzętu rolniczego.

■ Strefy tematyczne

Krajowe Dni Pola podzielone były na następujące strefy tematyczne:

- Strefa Innowacji – to prezentacja nowych technologii oraz praktyk wykorzystywanych w nowoczesnym rolnictwie. Można tu było zapoznać się z działaniami na rzecz transferu wiedzy między rolnikami, naukowcami i przedsiębiorcami, a także innymi podmiotami zainteresowanymi innowacyjnymi rozwiązaniami w rolnictwie.
- Strefa Rozwoju Obszarów Wiejskich – przybliżyła odwiedzającym wszelkie zagadnienia związane z dziedzictwem kulturowym i tradycjami polskiej wsi.
- Strefa Odnawialnych Źródeł Energii – można tu było dowiedzieć się niemal wszystkiego na temat nowoczesnych technologii związanych z magazynowaniem, wytwarzaniem i oszczędzaniem energii.
- Strefa Ogrodnictwa – to bogata kolekcja roślin zielarskich i tradycyjnych odmian drzew owocowych, konsultacje z ekspertami oraz możliwość wymiany wiedzy i dyskusji z producentami technologii i rozwiązań.
- Strefa Pszczelarstwa – w niej znalazł coś dla siebie każdy miłośnik pszczół i pasjonat pszczelarstwa. To przestrzeń z najnowszymi technologiami stosowanymi w pszczelarstwie, w której można było porozmawiać ze specjalistami w tej dziedzinie.
- Strefa Nauki i Doradztwa – tu swoją ofertę przedstawiały instytuty naukowo-badawcze, Ośrodki Doradztwa Rolniczego oraz Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie – Oddział w Radomiu.
- Strefa Miasteczko Bazarkowe – w tej strefie zwiedzający mogli skosztować regionalnych produktów oraz podziwiać wyroby ludowego rękodzieła.
- Strefa Myślistwa i Łowiectwa – czekała na zainteresowanych myślistwem i łowiectwem. W niej można

było spróbować swoich sił w strzelaniu z łuku i broni laserowej.

- Strefa Poznaj Podkarpackie – szeroka oferta tej strefy została przygotowana przez lokalne samorządy i flagowe firmy oraz instytucje reprezentujące ten region. Na 21 stoiskach wystawcy promowali liczne atrakcje turystyczne i kulturowe wszystkich powiatów woj. podkarpackiego oraz proponowali degustację regionalnych potraw.
- Strefa Gospodarstw Ekologicznych – była niewątpliwie jedną ze smaczniejszych stref. Na stoiskach był szeroki wybór produktów ekologicznych, m.in. warzywa, owoce, pieczywo, nabiał, wyroby zbożowe, soki, herbaty oraz przetwory.

■ Oczami młodego rolnika

Pierwszy dzień Krajowych Dni Pola to tradycyjnie już Dzień Młodego Rolnika, który dedykowany jest młodym mieszkańcom wsi i uczniom szkół rolniczych z całej Polski. W otwarciu uroczystości wziął udział podsekretarz stanu Adam Nowak. – *Przypadł mi w udziale wielki zaszczyt, żeby w ramach Krajowych Dni Pola otworzyć Dzień Młodego Rolnika. To dla Was, młodych ludzi, organizujemy ten dzień* – podkreślił wiceminister Nowak.

– *Chcemy zwrócić uwagę na to, że szkoły rolnicze, zarówno nadzorowane przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, jak i pozostałe, są kuźnią kadr dla polskiego rolnictwa. Kadr, które są gwarantem bezpieczeństwa żywnościowego w naszym kraju oraz troski o nasze środowisko. Szkoły rolnicze zapewniają transfer wiedzy i wykorzystanie nowych technologii* – powiedział wiceszef resortu rolnictwa.

Podsekretarz stanu Adam Nowak uczestniczył w debacie „Nowoczesne rolnictwo – oczami młodego rolnika”. Jako przewodniczący Komisji wręczył również nagrody

laureatom Krajowych Mistrzostw Szkół Rolniczych.

– *Pierwszy dzień KDP jest okazją dla obecnych tu młodych ludzi do zdrowej rywalizacji, której celem jest podniesienie poziomu wiedzy i sprawdzenie umiejętności. Bardzo się cieszę, że dzisiaj z tej wiedzy, w nieco innej formie, będą mogli skorzystać uczniowie szkół rolniczych. Mistrzostwa Szkół Rolniczych uwzględniają zagadnienia związane nie tylko ściśle z rolnictwem, lecz także z odnawialnymi źródłami energii, ogrodnictwem, architekturą krajobrazu oraz hodowlą zwierząt gospodarskich i koni* – zaznaczył wiceminister Nowak i dodał, iż ma nadzieję, że każdy z uczestników imprezy będzie przekazywał dalej wiedzę zdobytą podczas tegorocznych V Krajowych Dni Pola w Boguchwale.

– *Tu jest przyszłość, tu są szanse i ludzie, którzy stanowią o sile i konkurencyjności polskiego rolnictwa* – podkreślił podsekretarz stanu Adam Nowak.

■ Najlepsze wydawnictwo WODR 2023

W trakcie Krajowych Dni Pola zostały ogłoszone wyniki XXXII edycji Konkursu „Najlepsze wydawnictwo wojewódzkich ośrodków doradztwa rolniczego”. Nagrody laureatom konkursu wręczał minister Czesław Siekierski w towarzystwie wojewody podkarpackiej Teresy Kubas-Hul, dyrektora CDR Ireneusza Drozdowskiego oraz dyrektora PODR Boguchwała Zbigniewa Micała.

W kategorii „najlepsze czasopismo periodyczne” zostały przyznane dwa równorzędne I miejsca. Otrzymały je czasopisma: „Twój Doradca Rolniczy Rynek”, wydawane przez Dolnośląski ODR we Wrocławiu oraz „Pomorskie Wieści Rolnicze”, wydawane przez Pomorski ODR w Lubaniu.

W kategorii „najlepsza publikacja tematyczna” przyznane zostały dwa równorzędne I miejsca.

Otrzymały je: „Katalog dobrych praktyk wodnych”, wydany przez Dolnośląski ODR we Wrocławiu oraz „Ekonomia w zarządzaniu innowacyjną pasieką”, wydana przez Opolski ODR w Łosiowie.

Minister Siekierski podkreślił ważną rolę wydawnictw w formie papierowej. – *Potrzebne są zarówno teksty elektroniczne, jak i drukowane. Słowo pisane ma pewne cechy, których nie mają teksty publikowane w internecie. Te ostatnie są ulotne, a publikacje drukowane są trwałe i łatwiej do nich sięgnąć zawsze, gdy potrzebna jest specjalistyczna wiedza* – powiedział minister.

■ Doradca Roku

Podczas V Krajowych Dni Pola rozstrzygnięty został również „Konkurs Doradca Roku”. To była także piąta edycja tego konkursu. Laureatami zostali: Małgorzata Razminas z Warmińsko-Mazurskiego ODR w Olsztynie, która zajęła I miejsce, Janusz Michałowicz z Wielkopolskiego ODR w Poznaniu, który znalazł się na II miejscu oraz Amelia Prorok z Dolnośląskiego ODR we Wrocławiu, która została laureatką III miejsca.

Wręczając nagrody laureatom konkursu, minister Siekierski podkreślił, że niezwykle ważny jest bezpośredni transfer wiedzy od doradców rolniczych do rolników.

■ Spotkanie NSZZ RI „Solidarność”

Minister Czesław Siekierski podczas V Krajowych Dni Pola spotkał się także z przedstawicielami Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego Rolników Indywidualnych (NSZZ RI) „Solidarność” – przewodniczącym Tomaszem Obszańskim oraz zastępcą przewodniczącego Edwardem Kosmą. Rozmowy dotyczyły aktualnej sytuacji w rolnictwie oraz dalszej współpracy w zakresie przeglądu Zielonego Ładu i kształtowania

WPR w nowej perspektywie finansowej.

■ Atrakcje

V Krajowe Dni Pola to również wiele atrakcji dla zwiedzających

w pokazach, m.in. psów myśliwskich i sokolniczych. Dzieci mogły brać udział w wielu konkursach, w tym w jednym z bardziej emocjonujących i wyczekiwanym przez najmłodszych konkursie do-

w każdym wieku i całych rodzin. Na dwóch scenach odbywały się występy lokalnych zespołów artystycznych, a Polski Związek Łowiecki przygotował specjalne stoisko edukacyjne dla dzieci i młodzieży.

Podczas wydarzenia można było również uczestniczyć

w pokazach, m.in. psów myśliwskich i sokolniczych. Dzieci mogły brać udział w wielu konkursach, w tym w jednym z bardziej emocjonujących i wyczekiwanym przez najmłodszych konkursie do-

jenia krowy, oraz w warsztatach, np. tworzenia świec z pszczelego wosku. Było też stoisko MRiRW, na którym eksperci udzielali odpowiedzi na pytania rolników odwiedzających Krajowe Dni Pola. Na stoisku były także dostępne materiały informacyjne, zawierające przydatne

informacje z różnych obszarów rolnictwa.

– *Pragnę wyrazić moje uznanie dla organizatorów tego wydarzenia. Podziękować za ich trud i zaangażowanie w przygotowanie tak waż-*

■ Przekazanie statuetki kolejnemu organizatorowi

W czasie V Krajowych Dni Pola odbyła się też krótka ceremonia przekazania statuetki kolejnemu organizatorowi wydarzenia.

nej i potrzebnej imprezy. Dziękuję również wszystkim uczestnikom i wystawcom za ich wkład w rozwój polskiego rolnictwa. Państwa pasja i innowacyjność są kluczowe dla przyszłości naszej branży – powiedział minister Czesław Siekierski, podsumowując V Krajowe Dni Pola.

– *Piękna wystawa, wspaniałe spotkanie i bardzo dobre rozmowy. Poprzeczka została zawieszona bardzo wysoko* – podkreślił minister Czesław Siekierski, przekazując statuetkę Andrzejowi Karniszewskiemu, dyrektorowi Łódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach.

– *Serdecznie zapraszam na VI Krajowe Dni Pola, które odbędą się w 2025 roku w Bratoszewicach* – powiedział dyrektor ODR, odbierając statuetkę.

■ O wydarzeniu

Krajowe Dni Pola to młode, ale ważne wydarzenie wystawiennicze. Zdobyło już uznanie wśród rolników i wystawców, ponieważ propaguje innowacyjne rozwiązania w produkcji roślin i hodowli. Jest to również okazja do nawiązania nowych relacji biznesowych oraz wymiany doświadczeń.

– *Tegoroczna edycja Krajowych Dni Pola jest wyjątkowa, bowiem przypada w roku, w którym obchodzimy jubileusz 20-lecia naszego członkostwa w Unii Europejskiej. Mionie dwie dekady były czasem intensywnego rozwoju i transformacji polskiego rolnictwa. Członkostwo w UE przyniosło nam liczne korzyści, w tym dostęp do funduszy europejskich, nowoczesnych technologii i szerokiego rynku zbytu. Dni Pola są też okazją do podsumowania tych osiągnięć i spojrzenia w przyszłość* – podkreślał minister Siekierski.

Organizatorem tegorocznej edycji był Podkarpacki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Boguchwale. W przyszłym roku organizacja Krajowych Dni Pola przypada Łódzkiemu Ośrodkowi Doradztwa Rolniczego w Bratoszewicach.

Równolegle z V Krajowymi Dniami Pola odbywała się XXV Regionalna Wystawa Zwierząt Hodowlanych. Minister Czesław Siekierski uczestniczył we wręczaniu championatów dla najlepszych okazów prezentowanych podczas jubileuszowej wystawy.

Departament Komunikacji
i Promocji
MRiRW

tel. 22 623 18 38

Zdjęcia: archiwum MRiRW

Święto polskiej żywności

Piknik „Poznaj Dobrą Żywność”

26 maja 2024 r. na terenie Wyścigów Konnych na Służewcu odbyła się kolejna edycja Pikniku „Poznaj Dobrą Żywność”, która zgromadziła ponad 70 wystawców i ponad 10 tys. uczestników. Podczas wydarzenia producenci produktów wysokiej jakości zaprezentowali swoje specjały. Stoiska na Pikniku przygotowały również organizacje, stowarzyszenia i instytucje branżowe, instytuty naukowe oraz ministerstwa.

Wśród produktów wysokiej jakości na stoiskach znalazły się m.in. produkty: ze znakiem Poznaj Dobrą Żywność, uczestniczące w unijnym systemie produkcji ekologicznej, w systemie chronionych nazw pochodzenia, chronionych oznaczeń geograficznych oraz gwarantowanych tradycyjnych specjalności, a także w krajowych systemach jakości żywności.

W ramach Pikniku zorganizowano liczne atrakcje przeznaczone zarówno dla dorosłych, jak i dla dzieci. Na scenie głównej przeprowadzono program edukacyjno-promocyjny dotyczący polskiej

żywności wysokiej jakości oraz kultury ludowej. Swój talent wokalny i taneczny zaprezentowały zespoły muzyczne ze szkół rolniczych prowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Zorganizowane zostały konkursy z nagrodami, m.in. konkurs Mapa Smaków, polegający na dopasowaniu regionalnych produktów lub potraw do odpowiednich miejsc na mapie, konkurs Detektyw Etykiet, w którym uczestnicy musieli wyjaśnić informacje zawarte na etykietach produktów, czy quiz na temat historii polskiej kuchni.

W strefach z atrakcjami dla najmłodszych uczestników Pikniku czekało mnóstwo gier i zabaw tematycznych, m.in. kreatywne zajęcia plastyczne z plecenia wianków z kwiatów. Nie zabrakło również zawodów Hobby Horse, malowania twarzy, pokazów baniek mydlanych, iluzjonistów oraz uwielbianego przez dzieci dmuchanego placu zabaw.

W specjalnie przygotowanej strefie muzealnej zwiedzający mieli okazję obejrzeć wystawę polskich zabytkowych maszyn i urządzeń rolniczych. Prezentowana była również oferta edukacyjna dotycząca obrzędów i tradycji życia na wsi.

Jednym z głównych punktów programu Pikniku była gonitwa o Puchar Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Departament Rolnictwa
Ekologicznego i Jakości Żywności
MRiRW
tel. 22 623 16 32
Zdjęcie: archiwum MRiRW

Tegoroczny piknik Poznaj Dobrą Żywność zgromadził ponad 70 wystawców i 10 tys. uczestników

Świat się kręci wokół wsi

IV ogólnopolski konkurs filmowy

Trwa IV ogólnopolski konkurs filmowy „Świat się kręci wokół wsi”. Organizatorem konkursu jest Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, a partnerami Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa.

Celem konkursu jest ukazanie wsi jako miejsca z nowymi perspektywami do życia i rozwoju zawodowego, szczególnie dla ludzi młodych. Filmy mają pokazać, że życie na wsi ma wiele pozytywnych aspektów, a rolnik to zawód z przyszłością.

Prace konkursowe powinny też przedstawiać pozytywny wpływ 20-letniego członkostwa Polski w Unii Europejskiej na rozwój polskiej wsi. Ponadto filmy powinny zaprezentować rolnictwo jako ważną gałąź gospodarki narodowej, w której efektywnie wykorzystuje się fundusze unijne, a rolników jako tych, którzy zapewniają bezpieczeństwo żywnościowe, pielęgnują tradycję i dziedzictwo kulturowe polskiej wsi oraz adaptują trendy w zakresie ekologii i ochrony środowiska.

Warunki udziału w konkursie

Konkurs jest skierowany do młodych mieszkańców wsi i miast, w wieku od 16 do 30 roku życia.

Aby wziąć udział w konkursie, należy wypełnić i przesłać formularz zgłoszenia do organizatora do 25 września 2024 r. na adres: Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Departament Pomocy Technicznej, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa z dopiskiem na kopercie: „IV Konkurs – Świat się kręci wokół wsi”.

Po otrzymaniu formularza zgłoszenia organizator wyśle link do chmury. Po otrzymaniu linku należy zapisać film w chmurze pod adresem: <https://chmura.minrol.gov.pl>

ŚWIAT SIĘ KRĘCI WOKÓŁ WSI
Pokaż jak zmienia się polska wieś

Ogłaszamy IV konkurs filmowy dla młodych mieszkańców wsi i miast

Czekają atrakcyjne nagrody finansowe oraz upominki rzeczowe!

Prześlij swój formularz zgłoszenia do 25 września 2024 r. oraz film do 10 października 2024 r.

MRiRW

Partnerzy:

w terminie do 10 października 2024 r. do godz. 23.59.

Szczegóły znajdują się w regulaminie konkursu opublikowanym na stronie: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/iv-ogolnopolski-konkurs-filmowy-swiat-sie-kreci-wokol-wsi-2024-r>

Nagrody

Najlepsze prace konkursowe zostaną wyróżnione nagrodami pieniężnymi:

- za zajęcie I miejsca – 7000 zł brutto;
- za zajęcie II miejsca – 5000 zł brutto;

- za zajęcie III miejsca – 3000 zł brutto.

Ponadto dopuszcza się przyznanie wyróżnień, każde w wysokości 1000 zł brutto, oraz upominków rzeczowych, ufundowanych przez Partnerów konkursu.

W przypadku pytań lub wątpliwości można pisać na adres e-mail: konkurs.filmowy@minrol.gov.pl.

Zapraszamy do udziału w konkursie!

Departament Pomocy Technicznej
MRiRW
tel. 22 623 16 37

Pieniądze na inwestycje chroniące przed ASF

Rolnicy, którzy chcą zabezpieczyć swoje gospodarstwo przed rozprzestrzenieniem się afrykańskiego pomoru świń (ASF), mogą ubiegać się w ARiMR o pomoc. Nabór wniosków trwa do 2 sierpnia 2024 r.

O przyznanie wsparcia na inwestycje zapobiegające rozprzestrzenieniu się ASF, finansowane z Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, mogą ubiegać się rolnicy – osoby fizyczne, prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. Muszą one m.in. prowadzić chów lub hodowlę nie mniej niż 50 świń czy metodami ekologicznymi nie mniej niż 27 świń, albo hodowlę świń ras rodzimych lub ras czystych; być wpisane do ewidencji producentów, a w przypadku osób fizycznych – mieć ukończone 18 lat.

■ Forma oraz wysokość dofinansowania

W całym okresie realizacji PS WPR 2023–2027 można otrzymać do

100 tys. zł. Pomoc udzielana jest w formie refundacji 80 proc. kosztów kwalifikowanych lub – w przypadku inwestycji związanych z budową ogrodzenia – 80 proc. zryczałtowanych stawek, które wynoszą:

- 330 zł za metr bieżący ogrodzenia;
- 2960 zł za jedną bramę;
- 1000 zł za jedną furtkę.

Do 10 proc. inwestycji mogą stanowić tzw. koszty ogólne.

Minimalna wysokość kosztów kwalifikowanych uprawniających do otrzymania pomocy wynosi 20 tys. zł.

■ Na te inwestycje jest wsparcie

Środki można przeznaczyć na siedem rodzajów inwestycji:

- wykonanie ogrodzenia – powinno ono otoczyć chlewnię wraz z terenem koniecznym do obsługi świń, w tym miejsca, w których składuje się paszę, ściótkę oraz sprzęt do obsługi; mieć wysokość co najmniej 1,5 m; być na podmurówce lub z wkopanym krawężnikiem oraz posiadać zamknięte bramy wjazdowe i furtki. Ogrodzenie można wykonywać dopiero po dniu złożenia wniosku o pomoc;
- utworzenie zadaszanej niecki dezynfekcyjnej – musi być ona funkcjonalnie związana z chlewnią, a jej wykonanie powinno być powiązane z jej budową, przebudową lub remontem. Jej wymiary muszą być dostosowane do szerokości i wysokości pojazdów, które przez nią przejeżdżają oraz do obwodu kół tych pojazdów. Podłoże tej niecki powinno być zabezpieczone przed przesiąkaniem środka dezynfekcyjnego;
- wyposażenie gospodarstwa rolnego w urządzenia do dezynfekcji – chodzi w szczególności o zakup lub montaż bramy, kurtyny lub tunelu;
- zapewnienie możliwości dezynfekowania się osób zajmujących się obsługą świń – w tym przypadku inwestycja powinna być związana z przebudową, rozbudową lub remontem chlewni, albo budynku gospodarskiego funkcjonalnie powiązanego z chlewnią, w tym z zakupem i montażem urządzeń do dezynfekcji obuwia, szaf do przechowywania odzieży roboczej, umywalk lub pryszniców;
- budowę lub przebudowę magazynu do przechowywania słomy – o refundację kosztów tej inwestycji mogą wnioskować jedynie rolnicy,

Na inwestycje zapobiegające rozprzestrzenieniu się ASF można otrzymać wsparcie w wysokości do 100 tys. zł

którzy utrzymują zwierzęta na ściółce;

- posadowienie silosu na paszę gotową lub zboże przeznaczone na paszę – jego ładowność musi być dostosowana do liczby świń utrzymywanych w gospodarstwie i ich zapotrzebowania na paszę;

- zapewnienie utrzymywania świń odrębnie od innych zwierząt.

■ Miejsce składania wniosku

Wnioski o przyznanie wsparcia przyjmuje ARiMR do 2 sierpnia 2024 r. Dokumenty można dostarczać wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą systemu

teleinformatycznego Agencji, poprzez Platformę Usług Elektronicznych ARiMR (PUE).

Biuro Prasowe
ARiMR

tel. 22 318 40 90

Zdjęcie: Countrypixel.

Stock.adobe.com

200 tys. zł dla młodego rolnika

Do 16 sierpnia 2024 r. młodzi rolnicy, którzy zdecydują się samodzielnie prowadzić gospodarstwo, mogą składać w ARiMR wnioski o przyznanie wsparcia finansowego. Premia na start wynosi 200 tys. zł.

O pomoc, która jest realizowana z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027, może ubiegać się osoba fizyczna, która:

- w dniu złożenia wniosku ma ukończone 18 lat i ma nie więcej niż 40 lat (nieukończone 41 lat);
- rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku albo nie rozpoczęła jeszcze prowadzenia działalności rolniczej;
- ma numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- posiada odpowiednie kwalifikacje zawodowe lub umiejętności przydatne do prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie jako kierujący albo zobowiąże się do ich uzupełnienia, z wyłączeniem stażu pracy, w okresie trzech lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy i rozpocznie uzupełnianie kwalifikacji (wykształcenia) najpóźniej

w terminie 12 miesięcy od dnia przyznania pomocy;

- złoży biznesplan oraz zobowiąże się do zrealizowania go w terminie nie dłuższym niż trzy pełne lata kalendarzowe następujące po roku wyjściowym niezależnie od daty zawarcia umowy.

Pomoc przysługuje tylko raz na osobę i gospodarstwo wskazane

w biznesplanie dla roku wyjściowego i docelowego, z wyjątkiem przypadków wymiany gruntów, śmierci poprzedniego beneficjenta, rezygnacji z pomocy lub zwrotu 100 proc. kwoty wypłaconej pomocy.

Premie przyznaje się na rozpoczęcie i rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie przez

Pomoc ma formę premii, a jej kwota to 200 tys. zł

młodych rolników w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

Wsparcie można przeznaczyć na inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne. Mogą to być np.:

- inwestycje budowlane związane z budynkami lub budowlami wykorzystywanymi do wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży;
- zakup nieruchomości rolnych;
- zakup stada podstawowego zwierząt gospodarskich;
- inwestycje w nasadzenia trwałe w sadach i na plantacjach wieloletnich;
- zakup nowych maszyn, urządzeń, wyposażenia, sprzętu, w tym sprzętu komputerowego, pojazdów, służących wsparciu wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży;
- zakup wartości niematerialnych i prawnych służących wsparciu wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży, o przewidywanym okresie ekonomicznej

Premię dla młodego rolnika można przeznaczyć m.in. na zakup maszyn, urządzeń, wyposażenia, sprzętu

użyteczności dłuższym niż rok (między innymi programy komputerowe).

Pomoc ma formę premii, a jej kwota to 200 tys. zł. Wyplacana jest w dwóch ratach:

- 70 proc. kwoty przyznanej pomocy – 140 tys. zł – wyplacana po podpisaniu umowy o przyznaniu premii i złożeniu wniosku o płatność I raty;
- 30 proc. kwoty pomocy, tj. 60 tys. zł – po realizacji biznesplanu i złożeniu wniosku o płatność II raty.

Nabór wniosków potrwa do 16 sierpnia 2024 r. Dokumenty są przyjmowane wyłącznie drogą elektroniczną za pomocą systemu teleinformatycznego Agencji, poprzez Platformę Usług Elektronicznych ARiMR (PUE).

★

Premie dla młodych rolników to jeden z popularniejszych programów wsparcia. Tylko z PROW na lata 2014–2020 skorzystało z niego ponad 27 tys. młodych gospodarzy, najwięcej w województwach mazowieckim, lubelskim i wielkopolskim. ARiMR wypłaciła im 3,2 mld zł. Obecny nabór wniosków jest drugim realizowanym w ramach PS WPR 2023–2027. Podczas pierwszego, który odbył się jesienią ubiegłego roku, do Agencji wpłynęło ponad 3,9 tys. wniosków. Również w tym przypadku najczęściej o premię wnioskowali młodzi rolnicy z Mazowsza, Lubelszczyzny i Wielkopolski.

**Biuro Prasowe
ARiMR**

tel. 22 318 40 90

Zdjęcia: Barillo_Picture-, Eugeni_foto-,
Budimir Jevtic.Stock.adobe.com

Sfinansować można również zakup stada podstawowego zwierząt gospodarskich

Dofinansowanie na inwestycje leśne i zadrzewieniowe

31 lipca 2024 r. upływa termin, w którym można ubiegać się w ARiMR o wsparcie na: zalesianie gruntów rolnych, tworzenie zadrzewień śródpolnych, zakładanie systemów rolno-leśnych i zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych. Wszystkie cztery interwencje są finansowane z budżetu Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Dofinansowanie w ramach inwestycji leśnych lub zadrzewieniowych z PS WPR 2023–2027 może być przyznane do maksymalnie 40 ha gruntów stanowiących własność lub współwłasność wnioskodawcy, albo własność jego małżonka, a w przypadku wsparcia na zwiększanie bioróżnorodności lasów prywatnych także do gruntów wchodzących w skład wspólnoty gruntowej, dla której utworzono spółkę do sprawowania zarządu nad wspólnotą i właściwego zagospodarowania wchodzących w jej skład gruntów. O pomoc w ramach tych czterech interwencji nie mogą się starać nieposiadające osobowości prawnej jednostki organizacyjne reprezentujące Skarb

Państwa w zakresie zarządzania mieniem.

Jeden formularz wniosku umożliwia ubieganie się o przyznanie wsparcia na:

- wykonanie zalesienia oraz jego ochronę przed zniszczeniem na gruntach objętych jednym planem zalesienia;
- utworzenie zadrzewienia i jego ochronę przed zniszczeniem na gruntach tworzących jeden zwarty obszar powiązany gospodarczo lub przyrodniczo, o powierzchni nie większej niż 0,5 ha oraz szerokości co najmniej 4 m i nie większej niż 20 m;
- założenie systemów rolno-leśnych i ich ochronę przed zniszczeniem na gruntach tworzących zwarty obszar, na którym drzewa

lub krzewy zostaną posadzone w odległości co najmniej 3 m od siebie, w formie jednego lub dwóch rzędów oddalonych od kolejnych nasadzeń o co najmniej 10 m i nie więcej niż 30 m (w przypadku gruntów ornych) lub w formie pastwiskowej (w przypadku trwałych użytków zielonych);

- zwiększenie bioróżnorodności lasów prywatnych na gruntach objętych planem inwestycji.

Wnioski można składać w ARiMR wyłącznie za pośrednictwem aplikacji eWniosekPlus do 31 lipca 2024 r.

Biuro Prasowe
ARiMR
tel. 22 318 40 90

Zdjęcie: Bravissimos.Stock.adobe.com

Dni Konia Arabskiego 2024

9–13 sierpnia 2024 r. odbędą się Dni Konia Arabskiego, na które złożą się: XLVI Narodowy Pokaz Koni Czystej Krwi Arabskiej, Aukcje Pride of Poland i Summer Sale oraz parady hodowlane w stadninach w Janowie Podlaskim i Michałowie. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) jest współorganizatorem Narodowego Pokazu Koni Arabskich Czystej Krwi, który odbędzie się 9–11 sierpnia 2024 r. w Janowie Podlaskim.

Tegoroczny Pokaz Narodowy po raz 46. wyłoni Czempionów i Czempionki Polski, czyli najpiękniejsze konie arabskie w naszym kraju. Na Pokazie Narodowym zobaczymy około 100 najlepszych polskich koni arabskich – zarówno ze stadnin państwowych, jak i hodowli prywatnej.

■ Rywalizacja koni

Konie rywalizują w poszczególnych klasach, podzielonych ze względu na płeć i wiek. Ich oceny dokonuje międzynarodowy skład sędziowski, przyznając punkty za pięć cech: typ, głowę z szyją, kłode, nogi i ruch.

Trzy najwyższej ocenione konie w każdej klasie kwalifikują się do finałów („czempionatów”), gdzie jury wybiera: Czempiona, Wicczempiona, II Wicczempiona oraz czwartego i piątego finalistę (tzw. Top Five). Czempioni wskaziwani są w sześciu kategoriach

– Ogiery i Klacze Roczne, Ogiery i Klacze Młodsze oraz Ogiery i Klacze Starsze.

Równie emocjonujący jest wybór Najlepszego Konia Pokazu („Best in Show”), który wyłaniany jest spośród wszystkich sześciu Czempionów.

■ Aspekt hodowlany wydarzenia

Pokaz Narodowy jest niezwykle widowiskiem, które przyciąga uwagę entuzjastów koni arabskich czystej krwi nie tylko z Polski, ale i z całego świata. Charakterystycznie „rzeźbione” głowy, łabędzie szyje oraz dynamiczny kłus z efektowną fazą zawieszenia robią ogromne wrażenie.

Dla hodowców i właścicieli koni arabskich pokaz ma również aspekt hodowlany. Noty przyznane przez niezależnych sędziów za poszczególne cechy stanowią merytoryczną ocenę każdego osobnika,

wskazujące zarówno na mocne, jak i słabsze strony danego konia.

Oceny wystawione koniom przekładają się również na ocenę ich ojców, zwłaszcza w przypadku klas młodszych. Klasy te są liczniejsze od klas starszych i zazwyczaj prezentowanych jest kilka synów i córek tego samego ogiera. Możliwość obejrzenia kilku sztuk potomstwa danego reprodutora razem oraz zapoznania się z ich oceną dokonaną przez międzynarodowych ekspertów pozwala hodowcom na podjęcie decyzji co do użycia danego ogiera we własnej hodowli.

■ Nagrody specjalne

Miłym akcentem kończącym Narodowy Pokaz Koni Arabskich Czystej Krwi są Nagrody Specjalne – dla Najpiękniejszej Klaczy Pokazu, dla Najpiękniejszej Głowy Pokazu, Nagrody za Najlepszy Ruch, dla Najlepszego Konia Wyścigowego

Gniady ogier Ganges pochodzący z SK Michałów łączy w sobie cechy idealnego polskiego konia arabskiego

oraz dwie nagrody przechodnie – im. Izabelli Pawelec-Zawadzkiej dla Młodzieżowego Czempiona Polski, jak również Nagroda WAHO (Światowej Organizacji Konia Arabskiego) dla wybitnego przedstawiciela rasy arabskiej polskiej hodowli.

Docenieni są również prezenterzy, trenerzy i hodowcy. To im wręczane są nagrody dla Najlepszego Prezentera Pokazu, Najlepszego Trenera Pokazu oraz dla Najlepszego Hodowcy.

■ Aukcje Pride of Poland i Summer Sale

Koniec Pokazu Narodowego to preludium do następującej po nim Aukcji Pride of Poland (11 sierpnia), która w tym roku odbędzie się po raz 55. i jest najdłuższym wydarzeniem tego typu na świecie. Pierwsza z janowskich aukcji miała miejsce w 1970 r.

Oferta aukcji zawiera coś dla każdego – młodzież u progu międzynarodowej kariery, wysoce utytułowane klacze dobrze znane bywalcom zagranicznych pokazów, zasłużone matki stadne mające na swoim koncie zwycięskie potomstwo oraz wyselekcjonowane ogiery o wysokiej wartości genetycznej.

Konie zakupione na aukcjach Pride of Poland niejednokrotnie sięgały po najwyższe laury dla swoich nowych właścicieli – były to m.in.:

- klacz Pepita (Ekstern – Pepesza/Eukaliptus) hod. SK Janów Podlaski, która zdobyła tytuły Czempionki Klaczy Starszych na pokazach King Abdulaziz Arabian Horse Center (KAAHC) i Prince Sultan Bin Abdulaziz International Arabian Horse Festival (PSAIAHF) w Arabii Saudyjskiej oraz w Sharjah i Dubaju;
- klacz Perfinka (Esparto – Perfirka/Gazal Al Shaqab) hod. SK Białka – zdobywczyni Trójkorony w USA;

- ogier Equator (QR Marc – Ekliptyka/Ekstern) hod. SK Michałów – Platynowy Czempion Świata oraz Czempion Ogierów Starszych pokazu PSAIAHF w Arabii Saudyjskiej.

Zwycięstwa na pokazach to jednak nie wszystko – konie zakupione na aukcjach w Janowie Podlaskim stanowią często filary zagranicznych programów hodowlanych. Jedne z ostatnich gwiazd bliskowschodnich pokazów – ogier AJ KAFU czy klacz AJ KAYYA to potomkowie klaczy Kwestura (Monogramm – Kwesta/Pesennik) hod. SK Michałów, sprzedanej podczas aukcji Pride of Poland w 2008 r.

Goście, którym nie uda się wylicytować konia w niedzielę, mają szansę dokonać zakupu następnego dnia podczas aukcji Summer Sale (12 sierpnia). Oferta aukcji zawiera wiele młodych koni, niejednokrotnie bliskich krewnych najznamienitszych gwiazd polskiej hodowli.

■ Parady hodowlane

Po Pokazie Narodowym, Pride of Poland oraz Summer Sale, odbywają się parady hodowlane w stadniach (12–13 sierpnia). Klacze wraz z przychowkiem prezentowane są w kameralnej atmosferze stadnin, a goście, spacerując po stajniach, mają okazję poznać nowe pokolenia wywodzące się od ich ulubionych koni.

Zigi Zana, siwa klacz z Michałowa

■ Półfinał „Bitwy Regionów”

Tegorocznemu wydarzeniu towarzyszyć będzie półfinał „Bitwy Regionów” województwa lubelskiego, który odbędzie się 10 sierpnia 2024 r. w Stadninie Koni Janów Podlaski. Organizatorem konkursu jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa przy współpracy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Koła Gospodyń Wiejskich – laureaci rozgrywek powiatowych – stoczą bitwę na smaki, prezentując swoje popisowe dania. Uwagę zwracają nie tylko smakiem prezentowanych potraw i formą ich podania, lecz także przepięknymi strojami.

Podczas wydarzenia odwiedzający będą mogli degustować potrawy regionalne oraz wyroby lokalnych producentów. Kulinarnym zmaganiom będą towarzyszyły duże emocje i wspaniała atmosfera, o którą zadbają występujące na

scenie zespoły muzyczne. Na najmłodszych będą czekały gry, konkursy i zabawy edukacyjne.

■ Nadzór KOWR nad spółkami o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej

Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) sprawuje nadzór właścicielski nad działalnością spółek hodowli roślin i zwierząt o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Spółki te odgrywają wiodącą rolę w kreowaniu i upowszechnianiu postępu biologicznego w polskim rolnictwie, który w postaci nowych odmian roślin oraz kolejnych pokoleń zwierząt hodowlanych jest dostępny dla krajowego rolnictwa.

Obecnie KOWR sprawuje nadzór nad 31 spółkami o szczególnym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Ze względu na wiodący kierunek prowadzonych prac hodowlanych można wydzielić trzy grupy spółek: spółki hodowli zwierząt gospodarskich (bydło, świnie i owce) – 17 spółek, spółki hodowli

koni i stada ogierów – 13 spółek oraz jedna spółka hodowli roślin.

Wśród 31 spółek jest 13 jednostek samodzielnie prowadzących hodowlę koni (Stadniny Koni i Stada Ogierów) oraz trzy jednostki wchodzące organizacyjnie w struktury innych spółek. Spółki te hodują osiem ras koni. Hodowla koni prowadzona jest w celu doskonalenia najcenniejszego materiału genetycznego dla potrzeb krajowej hodowli oraz zachowania rodzimych ras.

Konie użytkowane są w czterech dyscyplinach jeździeckich: ujeżdżeniu, skokach przez przeszkody, WKKW oraz powożeniu zaprzęgami jedno- i wielokonnymi. Według danych na dzień 1 stycznia 2024 r. spółki utrzymywały łącznie około 2400 koni, w tym 770 kłaczy elitarnych i 217 ogierów hodowlanych.

**Wydział Medialny i Rzecznika
Prasowego
KOWR**

tel. 22 376 78 83

Zdjęcia: archiwum KOWR

Biuletyn informacyjny nr 7–8/2024 (258). Wydawany przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Redagowany pod kierunkiem Małgorzaty Książyk, przy współpracy z kolegium redakcyjnym w składzie: Wojciech Adamczyk, Justyna Adamska, Dorota Białczak, Marek Cieśliński, Joanna Czapla, Nina Dobrzyńska, Waldemar Guba, Wanda Klepacka, Agnieszka Klódkowska-Cieślakiewicz, Lidia Kostańska, Przemysław Saltarski, Łukasz Tomczak, Edyta Wiczorkiewicz-Dudek, Paweł Wojcieszak, Wojciech Wojtyra, Magdalena Zasępa.

Opracowywany przez: Mariola Marczak. **Współpraca:** Alicja Daniluk-Jankowska. **Zdjęcia na I stronie okładki oraz stronie 1.:** Gautierbzh.Stock.adobe.com, Janmiko.Stock.adobe.com.

Redakcja: ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa; tel. 22 623 20 68.

Łączność z czytelnikami: Biuro Prasowe MRiRW, ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa, e-mail: rzecznik.prasowy@minrol.gov.pl.

Wersja internetowa: <https://www.gov.pl/web/rolnictwo/opracowania-i-publikacje>; <https://www.gov.pl/web/arimr/publikacje>.

ISSN 2719-5147. Podpisano do druku: 17 lipca 2024 r.

Nakład: 8000 egz. **Druk:** Zapol Sobczyk Spółka komandytowa, al. Piastów 42, 71-062 Szczecin.

Redakcja wyraża zgodę na kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie w celach niekomercyjnych, w całości lub w części, materiałów tekstowych. Podmiot korzystający z materiałów tekstowych opublikowanych na stronach czasopisma, zobowiązany jest do zamieszczenia informacji o ich pochodzeniu.

Zabronione jest kopiowanie, reprodukowanie i rozpowszechnianie materiałów graficznych, tj. ilustracji, rycin, zdjęć itp.

DBAJ O ZDROWIE ROŚLIN, nie przywoź ich do domu

Podróżujesz poza granice UE?
Fotografuj ulubione rośliny do woli,
ale nie przywoź ich ze sobą

#PlantHealth4Life

efsa
EUROPEAN FOOD SAFETY AUTHORITY

**LATA
POLSKI**
W UNII EUROPEJSKIEJ

Dobrze, że jesteśmy razem